

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul V (XXVI) Nr. 158 (1244)

Simbătă 16 august 1975

8 pagini — 1 leu

ANIVERSĂM ÎNCEPUTUL FĂURIRII UNEI VIEȚI NOI

Purtăm fierbinte în inimi fila de aur din istoria luptei seculare a poporului nostru pentru independență națională și dreptate socială, care se numește simplu, dar strălucitor, 23 August 1944.

Purtăm dăltuită în gîndurile noastre aprecierea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, că „Înfăptuirea actului istoric de la 23 August a deschis o eră nouă în istoria poporului român — era unor profunde transformări democratice, revoluționare, a realizării deplinei independențe și suveranități naționale, a făuririi unei vieți noi“.

Purtăm cu mîndrie, de-a lungul generațiilor, flacăra nestinsă a eroismului comunistilor, al armatei, gărzilor patriotice și altor detașamente de luptă, al muncitorilor, țăranilor și intelectualilor care — populație a întregii țări — s-au ridicat cu hotărîre și fără preget la luptă.

Purtăm și vom duce cu stăruință și cu devotament, în toate clipele vieții noastre, cuvîntul inflăcărât al Partidului Comunist Român care a unit în jurul său toate forțele revoluționare, progresiste ale României, înfăptuind insurecția națională armată antifascistă și antiimperialistă din august 1944.

Și înaintăm pas cu pas, întregul popor, spre cincinalul revoluției tehnico-științifice — viitorul nostru cel mai apropiat — cu cartea tuturor cărților noastre pe care o sădim roditor la fiecare oră de curs, tinerelor vlăstare ale patriei, cu Programul Partidului Comunist Român, în inimă, în gînd, prin generații, în vorbă și în faptă.

„TRIBUNA ȘCOLII“

HELSINKI — 1975

O contribuție de înalt prestigiu

În ziua în care, la Helsinki, într-un cadru solemn, cu prilejul fazei a treia, la nivelul cel mai înalt, a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa, împreună cu înalții reprezentanți ai statelor participante, tovarășul Nicolae Ceaușescu a semnat Actul final al Conferinței, toți oamenii muncii din întreaga noastră țară și-au manifestat angajamentul lor ferm de a sprijini, prin noi și remarcabile succese în muncă, politica externă a partidului și statului.

Într-o unanimă aprobare și cu sentimente de vie satisfacție — concretizate și în telegramele din toată țara, adresate C.C. al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu — comunistii, toți oamenii muncii au salutat Cuvîntarea Președintelui Republicii Socialiste România de la tribuna marelui forum al Europei, afirmarea principiilor realiste ale făuririi unei noi ordini economice, a păcii, libertății și cooperării prietenești dintre popoare, apelul la angajarea solemnă „de a asigura continuarea fermă a cursului destinderii, excluderea definitivă a războiului din viața Europei și a planetei noastre, din viața tuturor popoarelor. Să nu preocupăm nimic — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu — pentru ca pacea, prietenia și colaborarea între popoare să triumfe pe întregul glob pămîntesc!“

Aprobind din toată inima, ca pe propriile noastre idei, ideile cuprinse în Cuvîntarea rostită, la înalta tribună a Conferinței, de Președintele republicii noastre, vom transfera întreaga bogăție a conținutului politic și umanist al Cuvîntării în munca educativă cu tineretul din școli.

Vom cultiva sentimentul de mîndrie patriotică și de adeziune pleneră față de remarcabila contribuție adusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Conferința de la Helsinki, pentru edificarea unei lumi mai bune și mai drepte, pentru asezarea fermă la baza relațiilor dintre state a principiilor depline egalități în drepturi, res-

pectării independenței și suveranității naționale, neamestecului în treburile interne, renunțării la forță și la amenințarea cu forța în relațiile dintre state, asigurării condițiilor pentru ca fiecare popor, fiecare națiune să se poată dezvolta în pace, conform propriei sale voințe.

Cadrelor didactice, care au urmărit cu cel mai viu interes semnarea Actului final al Conferinței și care și-au exprimat profunda lor adeziune și sentimentele de înaltă prețuire pentru activitatea neobosită desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Helsinki, se angajează să își mobilizeze întreaga lor capacitate și întreaga lor energie pentru a face totul spre a lichida cît mai grabnic rămîinerile în urmă și neajunsurile care s-au manifestat în activitatea didactică, să își intensifice cu stăruință munca de perfecționare a procesului instructiv-educativ și să își ridice comportamentul profesional și social la nivelul principiilor înscrise în Codul eticii și echității socialiste.

TEODOR CONSTANTINESCU

Îndatorire civică de larg interes patriotic

Ne vizitează deseori acasă grupuri de școlari, cu rugămîntea de a le da deseuri de hirtie, textile sau metal. Îndeplinesc această sarcină încredințată de școală sau de organizația de pionieri cu maximă seriozitate, conștiință că fac un lucru util.

MONICA ROBEA

(Continuare în pag. a 3-a)

Intimpinăm 23 August prin muncă plină de dăruire. În imagine: studenți și elevi pe „Șantierul național al tineretului Giurgiu-Râsmirești“.

În continuarea eforturilor necesare

Răspunzînd Chemării secretarului general al Partidului Comunist Român, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresate întregului popor în timpul calamităților naturale dezlănțuite în țara noastră în luna iulie, alături de muncitori, țărani, intelectuali, elevii, pionierii, uteciștii au format puternice detașamente de muncă, depunînd eforturi stăruitoare, contribuînd cu avînt și responsabilitate la potolirea furiei apelor, la remedierea situației create de inundații, la recuperarea pagubelor materiale produse.

Spicim cîteva din datele sintetice care ilustrează această ofensivă a tineretului în lupta cu natura, pentru diminuarea pierderilor, pentru restabilirea cursului normal al producției și vieții în zonele afectate:

● Încadrîndu-se efortului general de înlăturare a efectelor inundațiilor și ajutînd țăranii cooperatori la muncile agricole specifice sezonului, peste 4 000 elevi și uteciști din județul Prahova au contribuit la strîngerea recoltei în C.A.P.-urile din Ciorani, Drăgănești, Mănești, sau la selecționatul cartofilor, întreținerea culturilor și la legatul și săpatul viilor din diferite unități agricole ale județului. Menționăm pentru aportul deosebit în munca voluntar patriotică pe elevii liceelor „I. L. Caragiale“, „Al. I. Cuza“, „Mihai Viteazul“, pe cei ai Liceului pedagogic și Liceului de chimie din Ploiești, ai Liceului real-umanist din Filipeștii de Pădure și cei ai Liceului „N. Grigorescu“ din Cimpina.

● 50 000 de elevi și pionieri și 2 450 de cadre didactice din județul Cluj își înscriu cu mîndrie numele în agenda de lucru a lunii iulie, pentru munca patriotică desfășurată pe ogoare și pentru efectuarea diferitelor lucrări de reparații și reconstrucționare a obiectelor școlare, mobilierului, sau claselor avariate de inundații.

● Unitățile școlare din județul Satu Mare, sînt, în marea lor majoritate — într-o proporție care depășește 90% — pregătite pentru a începe un nou an de activitate, realizînd condițiile optime materiale necesare desfășurării cursurilor și practicii productive. Între 1—10 septembrie elevii, sub supravegherea cadrelor didactice vor trece la aranjarea și înfrumusețarea claselor.

● În perioada de refacere a regiunilor calamitate, între 5 000 și 6 000 de elevi din București au fost zilnic prezenți în cooperativele agricole de producție din județul Ilfov în care recolta trebuia salvată. Pe de altă parte, numărul elevilor și studenților care au ajutat la ridicarea apelor în Capitală se ridică la 40 000. Un alt număr impresionant — 30 000 — indică elevii și studenții care completează, în tot timpul verii, forța de muncă a șantierelor de construcții, sau alcătuiesc echipele de muncă patriotică constituite pentru recuperarea pagubelor înregistrate în timpul inundațiilor.

VALERIA BACIU

Examenul de definitivare în învățămînt și sesiunea specială a examenului de gradul II

Institutul central de perfecționare a personalului didactic anunță că examenul de definitivare în învățămînt pentru învățători, educatoare și profesorii de la specialitățile de cultură generală se va desfășura în sesiunea 26-31 august 1975. Disciplinele și probele de examen sînt cele stabilite de legislația în vigoare. Lucrarea scrisă este programată pentru toate centrele din țară în dimineața zilei de 26 august 1975, la orele 9,00.

Pentru educatoare și învățători, centrele de examen au fost anunțate din timp prin inspectoratele școlare.

Pentru profesori, în funcție de zona geografică și de specialitate, centrele de examen se repartizează teritorial astfel:

1. I.C.P.P.D. BUCUREȘTI

— la specialitățile: limba și literatura română, matematică, biologie, fizică, chimie și geografie se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. București; — la limba franceză se prezintă candidații din județele aferente I.C.P.P.D. București și toți candidații din județele aparținînd filialelor Brașov, Cluj-Napoca, Craiova și Timișoara; — la limba rusă se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. București și din județele repartizate filialelor Brașov, Craiova și Iași; — la filozofie, economie politică, desen, muzică, limba engleză, limba germană (ca limbă străină), limba latină, limba italiană, limba chineză, limba bulgară, limba spaniolă, limba ucraineană se prezintă candidații din întreaga țară;

— la pedagogie-psihologie se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. București și din județele aparținînd filialelor Brașov și Craiova; la defectologie se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. București și filialelor Brașov, Craiova și Iași;

— la istorie se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. București și din județele aparținînd filialei Brașov; — la educație fizică se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. București și filialelor Craiova și Iași.

2. I.C.P.P.D. FILIALA BRAȘOV

— se prezintă profesorii din județele aparținînd filialei Brașov la specialitățile: limba și literatura română, matematică, fizică, chimie, biologie, geografie.

3. I.C.P.P.D. FILIALA CLUJ-NAPOCA

— la specialitățile: limba și literatura română, limba rusă, matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. filiala Cluj-Napoca; — la pedagogie, psihologie, defectologie se prezintă candidații din județele aparținînd I.C.P.P.D. — filiala Cluj-Napoca și din județele filialei Timișoara; — la limba maghiară se prezintă candidații din toate școlile în care se predă limba maghiară; — la educație fizică se prezintă candidații din județele filialelor I.C.P.P.D. Cluj-Napoca și Brașov (desfășurarea examenului pentru candidații la educație fizică din ambele filiale are loc în orașul Oradea);

— se prezintă profesorii din județele aparținînd I.C.P.P.D. filiala Craiova la specialitățile: limba și literatura română, matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie.

4. I.C.P.P.D. FILIALA CRAIOVA

— se prezintă profesorii din județele aparținînd I.C.P.P.D. filiala Iași la specialitățile: limba și literatura română, limba franceză, matematică, fizică, chimie, biologie, pedagogie, psihologie, istorie, geografie.

5. I.C.P.P.D. FILIALA IAȘI

— se prezintă profesorii din județele aparținînd I.C.P.P.D. — filiala Timișoara la specialitățile: limba și literatura română, limba rusă, limba sîrbă, matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie, educație fizică. La acest centru se prezintă și profesorii de limbă germană din toate școlile în care se predă limba germană ca limbă modernă.

6. I.C.P.P.D. FILIALA TIMIȘOARA

— se prezintă profesorii din județele aparținînd I.C.P.P.D. — filiala Timișoara la specialitățile: limba și literatura română, limba rusă, limba sîrbă, matematică, fizică, chimie, biologie, istorie, geografie, educație fizică. La acest centru se prezintă și profesorii de limbă germană din toate școlile în care se predă limba germană ca limbă modernă.

Învățătorii, educatoarele și profesorii înscriși la examenul pentru obținerea gradului didactic II în anul școlar 1974-1975, care, din cauza situațiilor create în urma inundațiilor, nu s-au putut prezenta în sesiunea 5-10 iulie a.c., pot să se prezinte la acest examen în aceeași sesiune organizată pentru candidații la examenul de definitivare în învățămînt. Se menține repartizarea teritorială a candidaților pe centre de examen și specialități din sesiunea anterioară (5-10 iulie a.c.). Reînscrisura se face pînă la data de 22 august 1975, numai în baza unei adeverințe cu motivarea neprezentării cauzate de inundații, eliberată de consiliul popular.

Schimb de experiență

Noua programă a activităților instructiv-educative din grădiniță, în forma aprobată de Consiliul de conducere al Ministerului Educației și Învățămîntului, este în prezent difuzată în fiecare unitate preșcolară din țară, într-un tiraj corespunzător.

Actuala etapă se definește prin studiul individual temeinic al programei, realizat de fiecare educatoare în parte; este stadiul proiectării creatoare a activităților, de către educatoare, al adaptării lor la condițiile specifice fiecărei grădinițe, în scopul realizării tuturor obiectivelor educative prevăzute de programă. Atît instructorul, realizat de cadre din conducerea ministerului cu inspectoratele de specialitate din județe, în luna iunie a.c., cît și dezbaterile care au urmat la nivelul județelor, au contribuit la o mai bună informare a educatoarelor și la un mai activ schimb de experiență, în privința perspectivelor perfecționării învățămîntului preșcolar și aplicării noii programe.

În prezent, Ministerul Educației și Învățămîntului desfășoară o activitate de îndrumare și control a activității grădinițelor de la sate, în scopul surprinderii calității procesului de învățămînt în lunile de vară.

Elevi la practică

Ne aflăm în Mangalia la complexul hotel-restaurant „Cocorul”. O mină de băieți și de fete îmbrăcați în uniforme curate și plini de voieșie asigură servirea. Te impresionează plăcut atmosfera tinerească și pasiunea cu care cei 35 de elevi și eleve ai Liceului de alimentație publică din Cluj-Napoca, sub supravegherea tovarășului Bică Vasile, conducător de practică, își îndeplinesc sarcinile. Deși sînt încă „proaspeți” în meserie, asigură cu o rivă și îndemnare neabătută, buna funcționare a Complexului, făcînd din el un loc al recreerii și al bune dispoziții. Și nu sînt la prima confruntare cu publicul, avînd deja înscris pe carnetul de „elev de prestigiu”. Drept dovadă, scrisorile de mulțumire sosite pe adresa școlii, din țară și de peste hotare pentru felul în care au fost tratați de viitorii specialiști în servirea publică.

IN EXCLUSIVITATE PENTRU „TRIBUNA ȘCOLII”

„A fi părinte astăzi”

Interviu cu dr. ANDRÉ BERGE, președintele Federației Internaționale pentru Educația Părinților

În luna mai 1975, la Menton (Coasta de Azur) s-au ținut, în „Palatul Europei”, lucrările conferinței internaționale organizate cu prilejul celei de a X-a aniversări a Federației Internaționale pentru Educația Părinților — sub titlul: „A fi părinte astăzi”. În cuvîntul de salut, dr. André Berge spune: „F.I.E.P. este bucuroasă să primească în Franța, pentru cea de-a X-a aniversare a sa, personalitățile care, din toate părțile lumii, au răspuns apelului ei, marcînd astfel voința lor de a participa la un efort comun, destinat să ajute toți părinții să facă față condițiilor actuale și viitoare ale vieții familiale din toate țările”.

Cu puțin timp în urmă, am avut prilejul să-i iau un interviu pedagogului André Berge, cu privire la o problemă care tulbură liniștea multor familii: eșecul școlar.

— Care credeți că sînt cauzele eșecului școlar, dumneavoastră care ați scris cîndva că „bun sau slab elev, acesta va profita de anii săi de școală”?

— Trebuie spus, mai întîi, că eșecul școlar stă la baza unor autentice drame familiale; cîteodată, conflictele dintre părinți, dintre soți așadar, provin, tocmai, din acuzația azvîrlită reciproc de către unul altuia, că „de aceea nu merg bine lucrurile în casă fiindcă de vină ești tu...”. Dar, atenție! Numărul cauzelor eșecului școlar este considerabil, și e aproape imposibil să le epuizezi într-un dialog. Merită să fixăm însă drept reper al discuției o veche axiomă: „A pierde o bătălie nu înseamnă a pierde un război”. Anumite necazuri își pot avea sursa în manipularea „meccanică” a sistemului de notare, căci, evident, cei cu note mai mici se vor simți, întotdeauna, într-o anumită „stare de eșec” în raport cu cei cu note mai mari, orice s-ar spune, nu? Greșeala se poate produce chiar la „start”: în aceeași clasă, unii elevi sînt cu aproape un an mai mici, ceea ce contează; alții au facilități de memorizare; alții sînt mai lenți, fără a fi mai puțin inteligenți etc. Și totuși, dacă notarea se face „strict” în raport cu notele, nu în raport cu persoanele, criteriile randamentului autentic sînt falsificate. Oricum, esențial este — pentru părinți — să „dedramatizeze” un eșec școlar sau altul, dintr-un moment dat — și asta nu pentru că eu aș accorda puțină importanță studiilor, dimpotrivă; dar astfel favorizăm reușita viitoare, îndreptarea. După opinia mea, veritabilul eșec va fi dezinteresul pentru orice fel de muncă — pe plan școlar acesta traducîndu-se printr-o lipsă a ardoarei de a învăța. Primejdia rămîne ca eșecul să nu antreneze alt eșec, căci eșecul produce un sentiment de descurajare care face mult mai nevoie de reabilitare.

— Ceea ce trăiește copilul în primii ani de viață, ca și în primele clase de școală, nu se repercutează asupra situației sale școlare de mai tîrziu?

— Fără doar și poate! Iată de pildă o anchetă întreprinsă în Canada, cu două grupuri de copii care se deosebeau prin circumstanțele primilor lor ani de existență. Aceia care se dezvoltaseră într-un climat familial stabil și afectuos s-au dovedit apoi categoric mai dotați pe plan intelectual, decît aceia care au suferit din pricina abandonării sau semiabandonării și, prin urmare, au schimbat mediul, au fost sîcîiți, insuficient iubiți sau iubiți într-un mod incoerent și discontinuu — este vorba, se înțelege, de un rezultat întemeiat pe mijloace statistice. Contează enorm detaliile: un copil care intră în clasa I prin coincidență, exact atunci cînd în casa părintească se naște alt copil, poate interpreta (eronat) situația, ca pe un fel de „respingere”; sau sînt părinți care, cu puțin timp înainte de începerea școlii — tot la clasa I — au obiceiul să ofteze și să-i spună copilului: „Ah! s-a dus copilăria, bietul de tine, acum viața va fi altfel, serioasă, n-ai să te mai poți juca, intri la școală” etc. Deci, debutul școlar, văzut din perspectivă familială — are un rol hotărîtor în destinul școlar al copilului, ca, dealtfel, întreaga existență a acestuia, afectivă, din anii de început. O bună pregătire afectivă conduce — după cum am încercat să arăt mai înainte — la un nivel intelectual corespunzător. Desigur, nu poți fi niciodată sigur de un succes constant, chiar în cele mai bune condiții familiale și școlare, însă există precauții care îngăduie să favorizăm reușita ulterioară, fără garanții absolute.

— Și totuși, întrebarea simplă, aflată adeseori pe buzele părinților, sună astfel: „Ce faci în fața unui eșec școlar?”

— Răspunsul nu e deloc simplu, pentru că nici eșecurile nu-și au originea în aceleași cauze. Cauzele mai evidente țin de vederea slabă, să zicem, sau de un auz slab; cauzele mai puțin evidente țin de legăturile copilului cu mediul său de viață, fie familial, fie școlar. Ele provin cîteodată din con-

flicte inconștiente, determinînd blocaje sau inhibiții pe plan intelectual, afectînd capacitatea copilului de a se servi de propria-i inteligență, atît în mod general, cît și în legătură cu o anumită sau anumite discipline. Acestea pot lua forma unei lipse de organizare a muncii ori — ceea ce-i mai grav și mai dificil de combătut — absența gustului muncii. Cu cît tratezi un elev drept lenes, cu atît mai lenes devine! Trebuie găsit mijlocul de a-i reda copilului forța de a reacționa, încrederea în sine — exact contrariul descurajării, sentimentului neputinței și inferiorității...

Educatorii — și părinții se numără în primul rînd al educatorilor — trebuie să aibă în minte cuvintele unui renumit psiholog: „A educa înseamnă a incuraja”.

Interviu de MIHAI STOIAN

Elevii și cercetarea științifică

Organizată de Comitetul Central al U.T.C. și Ministerul Educației și Învățămîntului, la Craiova s-a desfășurat, între 2-13 VIII, în cadrul taberei C.C. al U.T.C., a IV-a Sesiune științifică națională a elevilor. Seminarile și dezbaterile grupate pe șapte secții, găzduite de sălile universității craiovene, care a patronat această acțiune, au relevat prezențe deosebite în rîndul tinerilor bine informați, viitori cercetători de nădejde în diverse domenii ale științei, tehnicii și culturii. Pentru că participanții, peste 300 uteciști, veniți din toate județele țării, au expus în fața colegilor și a juriului lucrări elaborate, cu seriozitate și pa-

siune, în urma unei munci asidue în arhive, biblioteci, laboratoare uzinale sau școlare, ori a unor minuțioase investigații de teren.

Pe linia preocupării majore — învățătura — o parte din dezbateri s-a referit la manualele școlare, programe și planuri de învățămînt, la cercurile științifice din școli.

În afara comunicărilor științifice și a discuțiilor pe care le-au determinat, programul a oferit celor prezenți la sesiune și în tabără vizite de documentare, întîlniri cu activiști de partid și U.T.C., informări politice, activități sportive, drumeții și excursii, spectacole.

V.B.

CU INDIGNARE

Zilele trecute, presa centrală a informat opinia publică despre îndepărtarea definitivă din învățămînt a lui Vasile Fodor, anularea oricărui drept de a desfășura activitate didactică și deferirea acestuia, către organele de urmărire penală competente, pentru fraudă gravă comisă la sesiunea de admitere în învățămîntul superior din luna iulie a.c. Abuzînd, în calitate de lector universitar la Facultatea de drept a Universității București, de atribuțiile care i-au revenit în cadrul comisiei pentru concursul de admitere, Vasile Fodor a încercat să faciliteze unor candidați trecerea — prin fraudă — a probelor scrise, fapt care a fost descoperit la timp și a impus anularea lucrărilor de concurs ale candidaților respectivi.

Pe bună dreptate se poate întrebă educatorul cîstigt, corect și harnic, reprezentativ pentru cadrele didactice din țara noastră, angajate cu devotament în slujba educării comuniste a tineretului țării: ce fel de activitate educativă a desfășurat cu tinerii ce i-au

fost încredințați un astfel de exponent al degradării morale și ticăloșiei?

Aflăm, cu același sentiment apăsător, despre foștii profesori Kovacs Zoltan și Mirza Traian — care, pînă luna trecută (cînd, prin Ordin al adjunctului ministrului educației și învățămîntului au fost destituiți din învățămînt) au funcționat în școli generale din județul Mureș — că, încălcînd, cu gravitatea faptelor lor nedemne, pînă și cele mai elementare norme de conduită morală, au abuzat de funcțiile lor didactice în scopul săvîrșirii unor acte josnice, imorale.

Exprimîndu-ne întreaga noastră indignare pentru faptele reprobabile ale celor amintiți, sîntem convinși că atît colegii noștri de la catedră, cît și cei care lucrează în cadrul inspectoratelor școlare — pentru a căror muncă și pentru ale căror rezultate deschidem larg, număr de număr, paginile revistei noastre — vor ști să acționeze în viitor și mai hotărît, pentru sancționarea, cu toată fermitatea, a oricărei abateri de la demnitatea și misiunea nobilă a educatorului, de la normele Codului eticii și echității socialiste.

DOINA STERESCU

SPIRIT REVOLUȚIONAR

De curind, la Reșița, s-au desfășurat lucrările celui de al IV-lea Forum Național al pionierilor — tribună reprezentativă a spiritului revoluționar cultivat de Organizația pionierilor — moment deosebit de important al acțiunii de traducere în viață a indicațiilor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la educarea comunistă a tineretului patriei noastre.

În legătură cu lucrările Forumului, redacția a adresat tovarășului VIRGILIU RADULIAN, președintele C.N.O.P., adjunct al ministrului educației și învățămîntului, câteva întrebări, în scopul sprijinirii muncii educative desfășurate de cadrele didactice odată cu începerea noului an școlar. Publicăm răspunsurile primite la întrebările redacției.

Red.: Vă rugăm să ne spuneți ce a adus nou Forumul '75 față de cele anterioare, precum și ca etapă pregătitoare a celei de a III-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor?

V. Radulian: Cel de al IV-lea Forum Național al pionierilor care a avut loc între 22 iulie—4 august a.c. la Reșița, poate fi denumit „Forumul conștiinței și însuflețirii patriotice pionierești”. Ceea ce a caracterizat acest Forum au fost responsabilitatea, exigența și însuflețirea cu care cei peste 600 delegați, reprezentând 2 milioane de purtători ai cravatei roșii cu tricolor, au dezbătut și examinat felul cum sînt îndeplinite îndatoririle ce le revin, cum pot transpune mereu mai bine în viața lor sarcinile educației prin muncă și pentru muncă, în spirit revoluționar a tinerei generații. Conștiinți și mîndri de faptul că reprezintă generația căreia îi va reveni mîine îndeplinirea sarcinilor de perspectivă ale Programului și Directivelor partidului adoptate la Congresul al XI-lea al P.C.R., delegații au elaborat și adoptat „Codul eticii pionierești”, întemeiat și desprins din principiile și normele de muncă și viață ale comuniștilor, norme ce vor fi transpuse, potrivit cu vîrsta și puterea de înțelegere, în mod treptat și adecvat, în viața tuturor purtătorilor cravatei roșii cu tricolor. Acest cod etic pionieresc va reprezenta un adevărat program de educație patriotică revoluționară, moral civică a copiilor; valorificînd și generalizînd buna experiență din cadrul vieții pionierești, contribuie la pregătirea celor mai tineri membri ai societății, pentru a deveni oameni și cetățeni demni, cinstiți, harici și curajoși. Luptători consecvenți și neînfricați pentru îndeplinirea politicii partidului, pentru triumful principiilor adevărate și echității socialiste. Codul eticii pionierești va orienta astfel, în spiritul Hotărîrilor Congresului al XI-lea al P.C.R. și al indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarului general al partidului, conținutul programelor de activitate ale unităților și detașamentelor, spre îndeplinirea cerințelor educative ale partidului nostru în întreaga muncă de creștere și pregătire pentru muncă și viață a pionierilor și școlărilor, contribuind astfel la formarea lor în spirit revoluționar.

Se pun astfel noi temeuri pentru ca pionierii să contribuie ei înșiși cu exigență și responsabilitate mai intens și mai eficient la îndeplinirea acelui obiectiv fundamental pe care secretarul general al partidului l-a stabilit organizației pionierilor cînd a definit-o drept „valoroasă școală de plămădire a celor mai nobile trăsături morale ale personalității: cinstea, demnitatea, respectul față de muncă, mîndria patriotică, spiritul internaționalist, generozitatea și dăruirea pentru interesele poporului, exigența și spiritul revoluționar comunist”.

În spiritul acestor indicații și cerințe, delegații la cel de-al IV-lea Forum Național au dezbătut timp de două săptămîni importante probleme ale vieții de organizație, au efectuat rodnice schimburi de opinii și experiență, au acționat uniți în cadrul diferitelor manifestări și au conturat cadrul de acțiune superioră, pentru viitor, al pionieriei, cimentînd prietenia, unitatea și frăția, solidaritatea tuturor copiilor patriei în lupta pentru îndeplinirea celor mai nobile țeluri. Din această imensă izbucnire de însuflețire și dragoste față de partid, de devotament față de organizație, inițiativă și rodnică conlucrare, s-a născut la cel de-al IV-lea Forum Național „Codul eticii pionierești” care-i ajută și-i îndeamnă pe purtătorii cravatei roșii cu tricolor să înțeleagă, încă de la vîrsta primei ucenicii civice și sociale, temeliile conduitei comuniste, normele propriilor lor comportări față de patrie, partid și popor, față de societatea socialistă ai cărei devotați fii sînt, față de școală, muncă și învățătură, față de familie, mediu și colectivitate, statornicind — totodată — raporturi și reguli de conduită ale pionierilor față de ei înșiși, față de organizația din care fac parte și față de ceilalți pionieri, contribuind astfel la integrarea lor conștientă și activă în viața întregului popor.

Acest fapt a imprimat forumului un caracter lăcrativ, puternic educativ, practic și concret, determinînd participarea activă a tuturor delegaților la realizarea programului propus. Dezbaterile de la „Tribuna Forumului” au vădit interesul profund și însuflețirea tuturor delegaților. A fost, nu o dată, uimitoare maturitatea dovedită de copii în dezbateri, capacitatea lor de gîndire și acțiune. În centrul atenției au stat problemele muncii și învățăturii, ale cultivării principiilor eticii și echității socialiste în rîndurile pionierilor, avînd drept model comunistii, s-au formulat propuneri privind profilul moral al pionierului, calitățile, atitudinile sale, s-au făcut evaluări ale activității organizației cu deosebită exigență, grijă și responsabilitate. Cu mîndrie și bucurie pionierii delegați au făcut bilanțul intensei activități desfășurate în unități și detașamente pentru îmbunătățirea colectivă a rezultatelor la învățătură în toate școlile, în rîndurile tuturor elevilor, subliniind faptul că peste 7000 unități pionierești au reușit să promoveze anul școlar cu toți pionierii. Pentru a ajunge la aceste rezultate grupele, detașamentele au dus o luptă continuă împotriva comodității, a superficialității, pentru însușirea temeinică a cunoștințelor. Mereu exigenți cu ei înșiși, pionierii au învățat să caute soluții, să biruie greutățile,

să se autodepășească, dovedind prin fapte forța revoluționară a organizației lor.

În Forum s-au pus baze trainice pentru continuarea la nivel superior, cu sporită eficiență a pregătirii pionierilor în viitorul an școlar.

„Eroica '75” a fost tema a numeroase manifestări care au reflectat participarea pionierilor alături de întregul popor, la chemarea președintelui republicii, la muncă susținută pentru înlăturarea efectelor inundațiilor și strînsul recoltei, la acțiuni de muncă patriotică, precum și a participării nemijlocite a delegaților la activități de acest fel. Forumul Național a distins numeroase unități și mulți pionieri din toate județele țării care au dovedit inițiativă și pricepere în aceste acțiuni, fiind mereu și imediat prezenți la datorie.

Prin întreg conținutul său cel de-al IV-lea Forum a fost un forum al muncii și spiritului revoluționar, al conștiinței pionierești înaintate, al participării însuflețite la îndeplinirea obiectivelor puse de Congresul al XI-lea al partidului în fața întregului nostru popor.

Adoptînd propuneri către cea de-a III-a Conferință Națională a organizației, alegînd candidații la funcția de locțiitor al președintelui C.N.O.P., îmbogățind aria și continuînd dezbaterile din „Tribunele Forumului Național”, manifestînd interes, inițiativă și însuflețire în realizarea programului, examinînd și aprobînd activitatea depusă timp de un an de delegații și locțiitorii forumului precedent, cel de-al IV-lea Forum Național a însemnat și o considerabilă lărgire și îmbunătățire a conținutului democrației pionierești, un pas însemnat în antrenarea participării copiilor la conducerea organizației.

Toate acestea au fost posibile datorită creșterii nivelului și calității activității pionierești, urmare a grijii și preocupării organizațiilor de partid, a rodnicei conlucrări cu conducerea școlilor, a muncii însuflețite a comandanților instructori și consilierilor organizației.

Cel de-al IV-lea Forum Național a pus temeinice baze pregătirii celei de-a III-a Conferințe Naționale, stîrnind un nou avînt al mișcării pionierești, o creștere calitativă ce va spori neîntrerupt.

Red.: Care au fost elementele mai importante ale climatului creat pentru desfășurarea Forumului?

V. Radulian: Înainte de toate, însuflețirea din rîndul delegaților, declanșată de chemarea președintelui țării și de participarea nemijlocită a tuturor delegaților la acțiunile de muncă patriotică ce au avut loc în județe. Delegații au fost mai căliți din punct de vedere moral, mai dîrzi și mai pătrunși de rolul și răspunderile lor, dovedă că educația în spirit revoluționar are întotdeauna de cîștigat din integrarea nemijlocită a copiilor în eforturile și munca întregului popor. Dorința înflăcărată de a răspunde încrederii și așteptărilor partidului și conducerii sale, personal a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a fost un factor de puternică mobilizare și însuflețire.

Este important, totodată, de subliniat că întregul conținut al activității din Forum a fost puternic influențat de cadrul stimulativ al cetății de foc pe care o reprezintă orașul Reșița datorită legăturilor sufletești ce au fost create între muncitori și pionieri, a căldurii și atenției cu care au fost înconjurați mereu și pretutindeni de oțelari, mineri, constructori. Șarja de oțel dedicată Forumului de către brigada de oțelari care a înmînat fiecărui delegat cîte o plăcuță de oțel a devenit simbolul acestei indestructibile prietenii. La aceasta s-au adăugat întîlnirile cu primul secretar al comitetului de partid județean, cu comunistii și oamenii ai muncii, în satele și comunele Caras-Severinului, în județul Mehedinți și multe alte întîlniri cu școlari și pionieri.

Cunoașterea nemijlocită a luptei revoluționare a poporului (prin evocări la monumentul lui Ștefan Plavăț sau la monumentul gîrzilor patriotice la Drobeta-

Turnu Severin), a realizării și obiectivelor socialiste, a muncii creatoare din uzine și de pe ogoare, de pe șantiere, participarea la activitatea Forumului a reprezentanților clasei muncitoare și prezența pionierilor delegați la acțiuni de muncă patriotică au dat acestui Forum un caracter deosebit, transformîndu-l în Forumul educației în spirit muncitoresc, revoluționar al copiilor.

Primirea unor mesaje adresate Forumului din partea unor eroi ai muncii socialiste, muncitori fruntași, reprezentanți ai opiniei publice din diferite județe și din diferite domenii de activitate a sporit această înrînire educativă mobilizatoare.

Înfățișarea sărbătorească a școlilor, satelor și orașelor străbătute de Forum a adăugat aspecte inedite de stimulare și dinamism. Acest climat a avut mult de cîștigat și prin varietatea programului, prin puternica afirmare a inițiativei pionierești și spiritului de autoconducere în cadrul Forumului, ceea ce a exercitat o puternică înrînire educativă asupra participanților. Forumul s-a dovedit, prin urmare, adevărata școală patriotică revoluționară a purtătorului cravatei roșii cu tricolor.

Red.: Ce apreciați că este necesar să fie cunoscut de toate cadrele didactice?

V. Radulian: Mai întîi este necesar să cunoaștem mai profund, mai precis și mai concret copilul și să-l stimulăm statornic, să-i dăm aripi să zboare și să se formeze acționînd neîntrerupt cu însuflețire și cutezanță. Să desăvîrșim mereu arta de a însufleți și dinamiza, de a avea încredere în copii și în capacitatea lor de a se organiza, exprima și forma plenar, devenind subiecți activi ai propriului lor destin. Să învățăm mereu mai atent și mai profund să coparticipăm la educarea tinerei generații, valorificînd potențialul spiritual al acesteia, creînd cadrul prielnic desfășurării inițiativei și spiritului său creator. Să sprijinim năzuința copiilor și tinerilor de a se confrunta cu greutățile, de a le birui prin luptă, să-i îndemnăm și să-i încurajăm să acționeze curajos, cinstit, demn, în spirit revoluționar.

Forumul Național a fost o dovadă covîrșitoare a bogăției de idei, inițiative și energii de care dispun pionierii și de eficiența punerii lor în mișcare, într-o ambianță stimulativă și mobilizatoare.

Toate cadrele didactice sînt datoare să participe neîntrerupt și plenar la valorificarea potențialului educativ, politic al organizației pionierilor, la îmbogățirea aspectelor și conținutului educativ al pregătirii pentru muncă și viață a tinerei generații. Noul an școlar este un bun prilej pentru astfel de preocupări.

Îndatorire civică de larg interes patriotic

(Urmare din pagina 1)

Am văzut, în zilele în care apele devastaseră Școala generală din Comuna Ciorogirla din apropierea Capitalei, elevi și profesori muncind zile întregi pentru recuperarea fiecărei cărți, a fiecărei planșe sau eprubete, a fiecărei bucată de sîrmă sau lemn. O făceau cu răbdare, pentru că erau toate bunuri ale lor de care vor avea nevoie.

La Școala generală nr. 164 din Capitală există un atelier de lăcătușărie unde din te miri ce, elevii au reușit să dozeze laboratoarele cu aparate simple și unelte de lucru. Nu se aruncă aici nici un capăt de sîrmă, nici o așchie de metal.

Iată cîteva exemple, din multe altele, care vorbesc despre faptul că, încă de pe băncile școlii, copiii noștri sînt învățați să fie buni gospodari, să se chibzuiască cu maximă rigurozitate, să ocrotească și să prețuiască tot ceea ce li se pune la îndemînă, tot ceea ce este în folosul lor și al colectivității. Școala, și mai ales atelierul de producție, trebuie să constituie cadrul în care elevul să dobîndească, printr-o permanentă și serioasă muncă educativă, un comportament de consumator rațional, să-și formeze un spirit de înaltă responsabilitate în gospodărirea economică a tuturor bunurilor obștești și personale, să învețe cum să mun-

cească atunci cînd va fi în producție. Plenara C.C. al P.C.R. din 21-22 iulie și, mai recent, ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., Consiliului de Stat și Consiliului de Miniștri din 9 august a.c., referindu-se la căile prin care se poate acționa pentru folosirea tuturor resurselor materiale ale economiei, deschide și cadrelor didactice, școlii, un cîmp larg de inițiativă, de afirmare a spiritului gospodăresc. Reglementarea prin decret a acestor probleme de primă importanță, obligă pe fiecare educator să scrie ca o permanentă în activitatea de fiecare zi, această îndatorire civică de înalt interes patriotic.

PRIORITĂȚI LA ÎNCEPUT DE AN ȘCOLAR

Interviu cu tovarășul ION M. RIZESCU, director adjunct în
Ministerul Educației și Învățământului

Red.: Vă rugăm să precizați, pe scurt, care sînt acțiunile recent întreprinse în domeniul învățămîntului de cultură generală în vederea deschiderii noului an școlar.

I. M. Rîzescu: „Doresc să precizez că munca pentru pregătirea deschiderii anului școlar 1975—1976 a început încă din toamna trecută. Acum sîntem angajați plenar pentru a desăvîrși această pregătire, pentru a îndeplini, în spirit revoluționar, de exigență, ordine și disciplină sarcinile ce revin școlii din documentele Congresului al XI-lea, din Cuvîntarea secretarului general al partidului la Plenara comună a C.C. al P.C.R. și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României. În acest context s-au întreprins noi acțiuni în vederea realizării programului de generalizare a învățămîntului preșcolar, a cuprinderii în unitățile preșcolare a întregii generații de copii în vîrstă de 5 ani, de inițiere a educatoarelor în problemele aplicării noilor programe, pe grupe de vîrstă, destinate acestui grad de învățămînt; asigurării tuturor condițiilor de școlarizare al celui de al treilea contingent sport de elevi în ciclul primar și a cuprinderii în treapta I de liceu a tuturor promoțiilor clasei a VIII-a; intensificării eforturilor pentru îmbunătățirea bazei didactico-materiale a școlilor, îndeosebi a laboratoarelor și atelierelor pentru a asigura, în continuare, o eficiență educației prin muncă și pentru muncă, și a lichida neajunsurile în pregătirea tehnico-practică a elevilor; perfecționării continue a conținutului programelor și manualelor școlare, în pas cu noile cuceriri din domeniile științei, tehnicii și culturii, acordînd o atenție deosebită caracterului practic-aplicativ și educativ; cuprinderii unui număr mai mare de cadre didactice la acțiunile de perfecționare și de sporire a exigenței față de pregătirea acestor cadre.

Prioritare sînt și sarcinile privind realizarea planului de investiții. Măsurile luate pînă în prezent de Ministerul Educației și Învățămîntului, împreună cu consiliile populare, au făcut ca, la un număr important de județe, proporția de îndeplinire a planului anual de investiții să se situeze cu mult peste media de 60,5% pe țară. Printre județele cu rezultate bune evidențiem: Cluj 85,8%, Ialomița 78,8%, Hunedoara 78,5%, Iași 76,9%, Vaslui 75,2%, Sălaj 72,3%, ș.a. Sînt însă și județe în care

ritmul construcțiilor școlare este nesatisfăcător. Județul Satu Mare a realizat numai 22,8% din planul anual de investiții, Covasna 24%, Caraș-Severin 31,7%, Tulcea 45% ș.a. O situație mai grea se înregistrează în domeniul construcțiilor școlare la unele ministere cum sînt Ministerul Comerțului Interior care a realizat numai 28,1% din planul anual de investiții, Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini Grele 31,2%, Ministerul Industriei Metalurgice 32%. În perioada care a rămas, este necesară mobilizarea eforturilor direcțiilor tehnice de investiții ale consiliilor populare și ale inspectoratelor școlare pentru asigurarea unui ritm corespunzător de lucru pe fiecare șantier. Se impun măsuri pentru aprovizionarea acestor șantiere cu materiale de construcții, asigurarea continuității în muncă a echipelor de constructori, urmărirea calității lucrărilor, aprovizionarea din timp cu mobilier și mijloace didactice-materiale.

Red.: A intrat în tradiția învățămîntului românesc ca, la fiecare început de an școlar, să se desfășoare consfătuiri ale cadrelor didactice care constituie, de fiecare dată, un valoros schimb de experiență, prilej de stabilire a unor măsuri pentru noul an de învățămînt. Ce probleme deosebite vor fi dezbătute la actualele consfătuiri?

I. M. Rîzescu: „În acest an, consfătuirile cadrelor didactice vor avea loc în zilele de 5 și 6 septembrie a.c. La aceste consfătuiri, se vor analiza rezultatele obținute la învățură și în activitatea instructiv-educativă, precum și contribuția cadrelor didactice la ridicarea nivelului de pregătire al elevilor în lumina măsurilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din luna iunie 1973 și a indicațiilor date la Plenara din 21—22 iulie a.c. Ca și în alți ani, consfătuirile se vor organiza pe centre (municipii, orașe, sau grupe de comune) stabilite de inspectoratele școlare și se vor desfășura, în prima zi, în ședințe plenare, iar în cea de a doua zi, pe secții. Profesorii care predau științele sociale vor participa la consfătuiri în municipiul (orașul) reședință de județ. Programul consfătuirilor cuprinde: analiza referatului cu tema: Rezultatele obținute în munca instructiv-educativă în anul școlar 1974—1975. Sarcinile școlii pentru îmbunătățirea activității de instruire și educare a elevilor. La dezbaterile pe marginea referatelor vor participa toate cadrele didactice — educatoare,

învățători, profesori și maștrii-instructori — care funcționează în raza centrului respectiv. După ședința plenară se vor organiza, cu toate cadrele didactice, ședințe pe secții, în care se vor dezbate teme prioritare, specifice fiecărei categorii de cadre didactice. De exemplu, educatoarele și învățătorii vor dezbate tema: «Perfecționarea metodelor de muncă cu copiii. Realizarea unui învățămînt activ, diferențiat și individualizat — sarcina tuturor cadrelor didactice pentru ridicarea nivelului de pregătire a elevilor și lichidarea repetenției». Cu profesorii și maștrii-instructori care predau în învățămîntul general și liceal se va dezbate tema: «Legarea învățămîntului de viață. Înfăptuirea sarcinilor stabilite de cel de al XI-lea Congres al P.C.R. privind integrarea învățămîntului gimnazial, liceal și tehnic-profesional cu practica, cu producția». Profesorii care predau științele sociale vor dezbate referatul: «Sarcinile cadrelor didactice privind perfecționarea predării științelor sociale în lumina documentelor adoptate de Congres».

În ziua a doua, se vor organiza discuții pe discipline. Educatoarele vor aprofunda ideile din noile programe de activitate instructivă în învățămîntul preșcolar și măsurile de transpunere ale acestora în practică. Învățătorii vor dezbate programele și manualele școlare, schimbările intervenite în conținutul acestora. Aș menționa faptul că programele pentru ciclul primar au fost descongestionate, ele asigurînd o eșalonare mai bună a materiei de studiu pe clase și discipline. Descongestionările s-au făcut în vederea înlăturării supraîncărcării elevilor și a creării timpului necesar pentru repetarea, consolidarea și sistematizarea cunoștințelor.

Profesorii și maștrii din învățămîntul gimnazial vor dezbate, de asemenea, programele școlare, recomandările privind descongestionarea programelor școlare la unele discipline (biologie, matematică). În mod deosebit se va pune accentul pe dezbaterile noilor programe de limba română, limbi moderne, fizică, chimie, istorie. La aceste discipline programele prevăd obiectivele care au fost realizate de profesori, modalitățile de realizare a acestor obiective. O caracteristică a programelor de fizică și chimie este aceea că integrează lucrările practice și de laborator în conținutul fiecărei teme studiate, înlăturîndu-se neajunsul din trecut cînd acest lucru se organiza, de regulă, la sfîrșitul capitolelor mari din programă. Toate programele au un pronunțat caracter practic, aplicativ și educativ. Ele oferă cadrelor didactice condiții pentru a realiza mai bine educația politico-ideologică a elevilor, formarea concepției lor științifice despre lume și viață, cultivarea dragostei, față de muncă, față de patria socialistă.

Cu profesorii și maștrii-instructori

din învățămîntul liceal și tehnic profesional, se vor examina pe discipline măsurile ce se impun pentru ridicarea nivelului de pregătire a elevilor în baza analizei rezultatelor obținute de absolvenții acestor tipuri de școli.

Un accent deosebit se va pune pe analiza muncii desfășurată în producția de absolvenții liceelor și școlilor profesionale.

Pentru a avea maximum de eficiență este necesar ca inspectorii școlari să stabilească din timp centrele în care se vor desfășura consfătuirile, să anunțe cadrele didactice care vor alcătui colectivele de elaborare a materialelor, să acorde atenție deosebită conținutului acestor materiale spre a stimula desfășurarea dezbaterilor în spirit critic și autocritic, de înaltă responsabilitate și exigență comunistă.

Pregătirea consfătuirilor depinde nu numai de inspectorii școlari, ci și de munca directorului de școală, a fiecărui cadru didactic. Spre deosebire de alți ani, pînă la această dată, au fost trimise școlilor toate programele școlare. Este de datoria directorilor să asigure studierea acestor programe pentru ca la consfătuiri, cadrele didactice să discute în cunoștință de cauză, să dezbate mai ales modalitățile de realizare a acestor programe, de ridicare continuă a nivelului acțiunilor educative.

Red.: Care sînt aspectele noi ce privesc situația promoțiilor clasei a VIII-a în treapta I de liceu, ce poartă interesă cadrele didactice?

I. M. Rîzescu: „În legătură cu această întrebare, esențial este faptul că va trebui să depunem eforturi susținute în vederea realizării integrale a programului de măsuri privind cuprinderea în anul I de liceu a tuturor promoțiilor clasei a VIII-a care nu au împlinit 10 ani la terminarea școlii. În acest context, fiecare școală generală va trebui să vadă unde au mers promoțiile clasei a VIII-a și dacă toți au fost cuprinși în treapta I de liceu. Să ia măsuri de înscriere a celor ce nu s-au înscris pînă în prezent. În mod deosebit va trebui să ne ocupăm de înscrierea elevilor în liceele care nu și-au realizat planul de școlarizare, îndeosebi în domeniul agriculturii, mecanizării, metalurgiei și construcțiilor. Totodată, inspectorii școlari vor trebui să pună neîntîrziat în practică măsurile pentru perfecționarea învățămîntului din liceele economice, de contabilitate și comerț. Fiecare liceu va trebui să-și realizeze planul de măsură stabilit în ceea ce privește dezvoltarea și dotarea laboratoarelor și atelierelor școlare. Vor trebui finalizate, pînă la deschiderea noului an școlar, și măsurile care vizează organizarea atelierelor interșcolare de producție».

Interviu realizat
de M. VERDEȘ

Directorul și conducerea colectivă

Purtăm în noi cu toată răspunderea ideile conținute în cuvîntarea secretarului general al partidului la Plenara din iulie a.c. — model de analiză marxist-leninistă și document de mare valoare programatică, a cărui împlinire trebuie să se facă puternic simțită încă de la începutul acestui an școlar în întreaga noastră activitate. Pentru toți cei ce activăm în învățămînt această cuvîntare constituie și o adevărată lecție de critică răspicată, intransigentă, viguroasă, străbătută de autentic spirit revoluționar, în care mai frontal, mai precis și mai explicit decît oricînd, principalele lipsuri din domeniul școlii sînt devaluite în dimensiunea lor profundă și gravă.

Neuîntînd nici o clipă că multiplele înțelesuri ale cuvîntării secretarului general devin necondiționat un imperativ practic urgent, tenace și responsabil al tuturor persoanelor, eșaloanelor și comitatelor din întreaga filieră a învățămîntului, apreciem că în procesul de detectare a neajunsurilor și a mijloacelor de înlăturare a lor este necesar să deslușim și sensurile activității directorului de școală în contextul organelor de conducere colectivă. Este un domeniu în care, deși configurarea temeiului complex al conducerii colective a primit o confirmare concretă, totuși perspectiva deschisă de exigența și viguroasa analiză și critică ne obligă să evităm abordările simpliste și să desprindem un grup de probleme cu valoare de orientare imediată și de perspectivă.

Pe această linie menționăm că în

penultimul număr al revistei (nr. 156 — iunie — 1975) ni s-a oferit posibilitatea să facem referiri în legătură cu problemele adevăratei structurii organizatorice a școlii la cerințele conducerii colective și la necesitatea revizuirii concepției pe care să se întemeieze componența și relațiile de muncă dintre diversele organisme de conducere, în vederea înlăturării actualelor paralelisme de competență și confuzii în responsabilități. Precizăm suplimentar că din cauza lipsei de corelare a activității consiliilor profesionale și a consiliilor de conducere, pe de o parte, a comisiei dirigîntilor, comisiilor de orientare școlară și profesională, catedrelor de specialitate și organelor de conducere din școală aparținînd altor sisteme de referință — pe de altă parte, a decurs, între altele, fenomenul păgubitor al ședințelor în lanț cu teme identice, respectiv al risipei de forțe și pierderii de timp sau, în sens invers, sentimentul mărturisit sau nu și practica arbitrară a unor conducători de școală că pot găsi soluții și rezolva probleme de unii singuri cel puțin tot așa de bine ca și organele de conducere colectivă.

Desigur, promovarea unei structuri organizatorice perfecționate a conducerii colective a școlii pune probleme cu mult mai complexe și în legătură cu rolul și atribuțiile directorului. Conducerea colectivă nu este o învelitoare sub care să se ascundă sau să fie împușcată răspunderea personală a directorilor și a celorlalți factori de răspundere din școală. De asemenea, ca oameni care rămîn punctul terminus în

filiera ierarhică a oricărei unități școlare și, în calitatea lor de conducători comunisti, se impune să aibă o concepție politică de maximă claritate asupra tuturor organelor existente în școală și a muncii individuale a celor pe care-i conduc. Tocmai acum, cînd importanța conducerii și politiciii dezvoltării în viața școlară se accentuează într-o măsură fără precedent, este o necesitate absolută ca munca profesional-educativ-științifică și ideologic-politică să fie convergentă, să formeze un singur tot, dovedindu-se profund eronat raționamentul potrivit căruia atribuțiile directorului ar fi numai de ordin administrativ. Orice act de conducere și organizare este prin excelență un act politic, iar conducătorii, indiferent de funcțiile pe care le au în organele de conducere, au datoria — după cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — „să acționeze nu numai ca organizatori și conducători... ci și ca activiști politici, ca militanți pentru înfăptuirea politicii partidului și statului».

Este de datoria directorului de a milita și urmări înfăptuirea unei reale participări a educatoarelor, învățătorilor și profesorilor, elevilor și părinților, reprezentanților întreprinderilor și al altor instituții cu care cooperează școala, în toate organismele de activitate și conducere colectivă din școală. Ca punct nodal spre care îndreaptă toate indicațiile venite de sus și de la care pleacă rețeaua principală de orientări, îndrumări și indicații spre cadrele didactice și spre elevi, la responsabilitățile obișnuite ale directorului de școală aduce la îndeplinire, împreună cu ceilalți membri ai consiliilor de conducere, hotărîrile luate de diferite organe, se adaugă altele esențiale de organizare,

sudare și maturizare a inșei acestor organe, pentru ca ele să-și poată realiza efectiv și eficient atribuțiile. Se știu doar că orice structură organizatorică concepută pe soluții optime nu devine roditoare decît prin acțiunea vie a conducătorilor și a celorlalți membri care o compun, că ea nu prețuiește decît în măsura în care are o funcționalitate egre permite îndeplinirea exemplară a sarcinilor, stimularea gândirii, inițiativa, orientîndu-i pe oameni din punctul de vedere al concepției și al practicii.

Sigur că în consiliul de conducere, în consiliul profesional sau în alte organe de conducere nu se discută „de la conducător la subalterni», aici ierarhiile funcțiilor încetează, fiecare fiind egal cu toți ceilalți. Și totuși, ca președinte al organelor menționate, directorul are o poziție deosebită față de ceilalți membri, trebuind să dovedească pricepere, măiestrie, tact, încercîndu-se științific să stabilească obiectivele și programul fiecărui organ, în prezentarea clară a problemelor care fac obiectul ședințelor, în stimularea și urmărirea cu interes a opiniilor exprimate, în repartizarea judicioasă a sarcinilor, reconcilierea atitudinilor contradictorii, formularea, în cadrul concluziilor, cu argumente plauzibile, a modalităților și mijloacelor de acțiune viitoare, supuse acordului participanților.

Munca colectivă primește un suport politic mai solid îndeosebi atunci cînd accentul principal al tuturor acțiunilor vizează ridicarea calității instrucției educației. Acesta este scopul cel mai de seamă al muncii organelor de conducere din școală, iar directorul are o contribuție de preț în asigurarea unei adevărate conștiințe din partea tuturor ca

Ora manualelor

Interviu cu tovarășul ION STANCIU, directorul Editurii didactice și pedagogice

— Tovarășe director, a mai rămas doar o lună până la deschiderea noului an școlar. Am dori să știm în ce stadiu se află manualele elaborate de editura dv.

— Față de aceeași perioadă a anilor precedenți, avem un substanțial avans. Din cele 637 de manuale școlare planificate să apară (aici nu intră cursurile și manualele universitare), până la 31 iulie a.c. au și primit aviz de expediere 640 de titluri. Celelalte 17 titluri care ne-au mai rămas au fie încă cîte un istoric al întîzierii lor: unele au fost incluse în plan mai târziu pentru altele au fost elaborate cu întârziere programele, altele întîrzie din cauza tipografiei. Avem însă certitudinea că pînă la 15 august vom recupera rămănerile în urmă la cele mai multe dintre ele, iar pînă la 20 august le vom lichida în totalitate.

— Cîte titluri sînt noi, și cîte revizuite?

— Noi — 77; revizuite — 186. Dintr-acele noi, putem aminti: manualele de lecturi literare pentru clasele a VII-a și a VIII-a. (Am căutat în ele să cuprindem texte literare de mare valoare artistică, atractive, care să dezvolte gustul elevului pentru lectură). Apoi, manualele de gramatică, tot pentru clasele a VII-a și a VIII-a (care cuprind un număr mai mare și mai variat de exerciții). Am mai putea enumera: manualul de fizică de clasa a VII-a (anul trecut a apărut cel de clasa a VI-a); manualul de chimie de clasa a VII-a (anul trecut a apărut cel de clasa a VI-a). De subliniat, că atât fizica, cît și chimia sînt studiate în aceste manuale la nivelul științei contemporane, că sînt cuprinse aici multe exerciții și experiențe de laborator; cu un cuvînt, îi orientează mai bine pe elevi spre activități practice. În privința limbilor moderne, aș aminti noul manual de clasa a VI-a (anul viitor vom edita pe cel de clasa a VII-a), bazat pe metode noi de predare, accentul punîndu-se în primul rînd pe folosirea expresiilor curente. Alte noutăți: Filozofia, pentru anul III de liceu, Literatura română, pentru anul IV de liceu, un Manual de citire în limba polonă), Culegerea de texte literare, pentru anul IV de liceu (ediția în limbile maghiară și germană) etc., care reprezintă, credem noi, tot ce a fost reușit.

— Dar în privința manualelor revizuite ce ne puteți spune?

— Vă spuneam că am editat în acest an 186 manuale revizuite. Revizuirea a constat, în primul rînd, în îmbunătățirea conținutului și în reducerea numărului de pagini, prin eliminarea... balastului. S-a urmărit, deci, o mai mare concizie, o mai mare accesibilitate în raport cu edițiile precedente. Iată, de pildă, manualele de istoria României pentru clasele a IV-a, a VIII-a și anul IV de liceu. Manualele vechi erau prea voluminoase și cuprindeau o mulțime de date nesemnificative care încărcau memoria elevilor. În edițiile din acest an, materia este mult mai concentrată. S-a pus un accent deosebit pe valorificarea faptelor istorice, a momentelor de vitejie din istoria neamului, urmîrindu-se și pe această cale educația patriotică a copiilor. Unele lecții de istorie sînt urmate de texte emoționante, din care se pot face lecturi, în ore și acasă. Sau, să luăm manualul de istorie antică de clasa a V-a. Acest manual făcea multe greutăți copiilor. Anul acesta el a apărut cu o reducere masivă a numărului de pagini. Este, totodată, mult mai accesibil. În plus, se prezintă și în condiții grafice excelente.

— Dar pentru liceele de specialitate?

— Am editat în acest an un număr de 168 titluri, care se adresează exclusiv acestor licee, dintre care 40 titluri originale și 42 revizuite. De menționat că toate manualele pentru acest profil de școli au fost gata și expediate la 31 iulie a.c. În elaborarea lor ne-a preocupat ideea unui conținut adecvat însușirii meseriei, a unei specializări a elevilor. E o împletire armonioasă, credem noi, între teorie și practică. Textele teoretice sînt urmate, fiecare, de întrebări, de exerciții și probleme.

— Știu că editura dv., pe lângă manuale, tipărește și material didactic auxiliar. Ce preocupări aveți în acest sens?

— Aș aminti, din planul nostru, cărțile istorice și geografice. Unele dintre ele au și fost difuzate, altele urmează să apară pînă la finele anului 1975: „Republica Socialistă România — Harta fizică”, „Harta politică a lumii”, „Țărilor române în timpul lui Ștefan cel Mare”, „Țările române în timpul lui Mihai Viteazul” etc. De asemenea, vom reedita „Atlasul botanic”, a cărui primă ediție a fost foarte bine primită.

R. DIMITRIE

Perfecționarea perfecționării

Red.: Cum vedeți posibilă desfășurarea cu o eficiență sporită, a probelor practice și a cursurilor, în sistemul de perfecționare a educatoarelor?

Prof. Maria Taiban — Liceul pedagogic de educatoare București: În prezent, în cadrul perfecționării, probele practice sînt susținute numai de un număr restrîns de educatoare. Problema care se pune e ca acestea să se organizeze în așa fel, încît toate educatoarele să fie antrenate în susținerea lor. O altă ameliorare e posibilă în modul de desfășurare a cursurilor de perfecționare, plasate de obicei la sfîrșit sau la început de an școlar. Propunerea mea, și nu numai a mea, este ca aceste cursuri să se desfășoare în timpul anului școlar, o dată la două săptămîni; ele pot fi organizate și dimineața (probele practice) și după amiază (conferințe, seminarii). În felul acesta se poate verifica, în cadrul seminariilor, și gradul de însușire a bibliografiei parcurse, greu de realizat într-un interval scurt de timp. S-ar putea introduce și unele experimente în cadrul cursurilor de perfecționare, care să familiarizeze educatoarele cu metodele moderne de cercetare și educație. În perspectivă, e necesar să se planifice în mod judicios și numărul de cursanți la aceste cursuri

ÎNTREBĂRI DOUĂ RĂSPUNSURI

1. Care sînt prioritățile din activitatea dumneavoastră pe care le-ați soluționat?

2. Ce priorități vă preocupă?

1. Se știe că fiecare județ are un anumit profil social și economic, o structură proprie, care-i imprimă activitatea specifică. Aceste particularități se reflectă și în modul de transpunere în practică a politicii școlare.

În rezolvarea problemei legării învățămîntului de viață, inspectoratul școlar a promovat cu consecvență ideea perfecționării relației dintre școală și activitatea social-utilă, în special în condițiile generalizării învățămîntului liceal, pe baza unor exigențe unice, a responsabilităților comune pentru toate cadrele, de pe toate treptele de învățămînt, fiind vorba de continuitatea pregătirii acestorași elevi.

Prioritățile activității noastre în această direcție au fost: valorificarea superioară a valențelor formative ale obiectelor de învățămînt; integrarea armonioasă a activităților tehnico-productive în ansamblul disciplinelor școlare. Am considerat că orientarea școlară și profesională nu este o activitate conexasă a procesului de învățămînt, ci o finalizare firească a acestuia, care interesează deopotrivă școala și familia, începînd cu prima clasă. Sîntem obligați să urmărim, sub acest aspect, felul în care evoluează, sau se mențin, opțiunile elevilor, susținîndu-le sau reorientîndu-le.

Iată pentru ce am acordat o atenție deosebită bazei tehnico-didactice a învățămîntului, integrării, în însuși procesul de predare-învățare, a activităților practice, pentru a micșora distanța între „ceea ce știu” și „ceea ce fac” elevii. În același timp, am pus în fața colectivelor didactice problema perfecționării activității profesionale prin corelarea obiectelor de învățămînt și prin sporirea responsabilității civice și politice a fiecărui educator.

Am căutat să creăm un cadru favorabil transunerii în practică a acestor măsuri și prin asigurarea funcționalității atelierelor școlare, prin folosirea rațională a fondurilor. Eficiența măsurilor întreprinse se reflectă în sporirea cu circa 2,1 milioane lei a producției atelierelor școlare din județul nostru în lărgirea gamei produselor realizate și, în special, în faptul că în ultimii ani absolenții de gimnaziu din județul nostru se orientează în proporție de peste 80% spre liceele industriale. Cuprinderea tuturor absolvenților clasei a VIII-a în învățămîntul liceal a impus diversificarea rețelei școlare în concordanță cu necesarul de forță de muncă din județ. În același scop s-au înființat filiale și unități școlare noi, urmîrindu-se o mai bună repartizare teritorială.

2. Acțiunile preconizate în vederea asigurării deschiderii în bune condiții a noului an școlar vizează: controlul sistematic al modului de realizare a construcțiilor școlare; respectarea termenelor de dare în folosință; extinderea unor spații de școlarizare în mediul rural, în vederea cuprinderii tuturor copiilor de 5 ani în învățămîntul preșcolar; asigurarea unei cît mai bune încadrări cu personal didactic a tuturor unităților școlare și îmbunătățirea conducerii acestora; pregătirea consfățuirii cadrelor didactice din septembrie 1975 și planificarea activităților de perfecționare a cadrelor pe întregul an școlar.

Tot prioritară, în această perioadă, este preocuparea de a găsi soluții pentru înființarea, în mediul urban, a unor ateliere centralizate care să permită valorificarea la maximum a capacității de producție a utilajelor, organizarea producției într-un flux asemănător celui din industrie — în vederea apropiierii muncii din atelier de cea din întreprinderile industriale —, diversificarea producției, în sensul asimilării unor repere mai complexe, care necesită o gamă largă de operații, cu scopul îmbunătățirii profesionalizării, centralizarea mijloacelor tehnice de mare productivitate.

Considerăm că aceste măsuri, integrate în ansamblul celorlalte activități planificate, sînt de natură să asigure ridicarea nivelului calitativ al învățămîntului în județul nostru.

PETRU CODILĂ ROȘETI

Inspector școlar general al județului Caraș-Severin

Centenarul Societății de Geografie

Sărbătorirea recentă a centenarului Societății de geografie din România, care a avut loc în cadrul Universității din București între 23-27 iulie 1975, a însemnat pentru viața științifică a țării, și în special pentru știința geografică, un eveniment de o deosebită importanță.

Din inițiativa unor entuziaști oameni de știință s-a înființat în București la 15-27 iunie 1975, Societatea de geografie din România, una din cele mai vechi societăți geografice din lume.

Ancorată permanent în opera de valorificare superioară a resurselor materiale și umane, geografia românească, purtătoare a unor vechi tradiții, a militat permanent pentru progres, pentru cercetarea și investigarea bogățiilor și frumuseților țării.

Cercetările întreprinse de Societatea de geografie în intervalul acestui centenar au fost concretizate prin apariția celor 73 de numere din „Buletinul S.G.R.”, elaborarea și editarea dicționarelor geografice ale județelor țării și ale celorlalte provincii românești, Marelui Dicționar geografic al României în 5 volume, studiului monografic asupra orașului București cît și a multor lucrări și studii publicate separat sau în revistele „Terra” și „Biblioteca geografului”.

Societatea de geografie a sprijinit înălțarea catedrelor de geografie de la Universitățile din București (1900) și Iași (1904). De asemenea, printre acțiunile meritorii ale Societății din ultimii ani putem aminti: organizarea taberelor de vară ale profesorilor de geografie, a numeroase colocvii și simpozioane. Prin participarea geografilor români la colocvii și congresele internaționale și prin schimburile de publicații s-a contribuit la cunoașterea României pe toate meridianele lumii, la înarmarea specialiștilor cu cele mai noi cuceriri ale științei. Sesiunea științifică care a avut loc cît și volumul editat în cinstea centenarului jubiliar au subliniat principalele etape ale evoluției cercetării geografice românești.

Axîndu-se pe problemele majore ce privesc dezvoltarea economico-socială a țării noastre, în concordanță cu obiectivele fundamentale formulate de Programul partidului privind făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, știința geografică românească, și în special cea economică, este chemată să-și intensifice cercetările cu caracter aplicativ la realizarea unor lucrări cu largi implicații practice.

DUMITRU MANOLE

Conf. univ. dr.
VASILE V. POPESCU

CU ÎNALTĂ RESPONSABILITATE

„Trebuie să introducem disciplină în întregul învățămînt ! Să introducem un spirit revoluționar, de muncă, de ordine !“

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din cuvîntarea la Plenara comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din 21—22 iulie 1975)

Plenara Comună a Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României din 21—22 iulie 1975 a dezbătut și a adoptat documente de excepțională însemnătate, un însuflețitor program de acțiune pentru întregul nostru popor, în lumina realizării Directivelor Congresului al XI-lea al partidului.

În cadrul măsurilor luate imediat după plenară, de Ministerul Educației și Învățămîntului, se înscrie și pregătirea constăturilor cadrelor didactice, acțiune premergătoare deschiderii noului an școlar.

Este necesar ca pentru constăturile din această toamnă, studiind cu întreaga atenție și analizind cu înaltă răspundere aprecierile formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Plenară, cu fermitate și intransigență față de neajunsuri, să se organizeze pregătirea temeinică a fiecărei educatoare, învățător și profesor, astfel ca prezența acestora la constături să fie un riguros examen al muncii fiecăruia și un autentic act de proiectare a activității didactice din acest prim an școlar al cincinalului 1976—1980.

La lucrările Constăturilor din acest an să nu se admită, sub nici o formă, absentări, participanți — spectatori sau „ședințe“ de schimb de impresii la întîlnirea de după vacanță !

Publicăm mai jos tematicile orientative pentru pregătirea tuturor participanților la constături — elaborate de direcțiile de specialitate din Ministerul Educației și Învățămîntului — chemind conducerile tuturor instituțiilor școlare ca sub îndrumarea și controlul organizațiilor de partid, să asigure cea mai hotărîtă și mai rodnică activitate, în vederea ridicării muncii didactice la nivelul sarcinilor trasate de Congresul al XI-lea al P.C.R.

REZULTATELE OBTINUTE ÎN MUNCA INSTRUCTIV-EDUCATIVĂ

ÎN ANUL ȘCOLAR 1974-1975 ; SARCINILE ȘCOLILOR PENTRU

IMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII DE INSTRUIRE ȘI EDUCARE A

ELEVILOR

1. Stadiul îndeplinirii măsurilor luate pentru realizarea sarcinilor ce revin școlii din Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R. din iunie 1973, Documentele Congresului al XI-lea al P.C.R., indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din iulie 1975 și alte documente de partid :

a) cuprinderea copiilor în vîrstă de 3—6 ani în grădinițe, asigurarea condițiilor pentru aplicarea noilor programe privind activitatea instructiv-educativă în instituțiile preșcolare ;

b) realizarea învățămîntului general-obligatoriu de 10 ani ; cuprinderea în școala primară, gimnaziu și în prima treaptă de liceu a întregii generații de tineri ;

c) asigurarea bazei didactico-materiale a unităților de învățămînt ; realizarea investițiilor școlare, a planurilor de amenajare și dotare a laboratoarelor și atelierelor școlare ;

d) perfecționarea procesului de învățămînt în vederea realizării obiectivelor instructiv-educative din școli și a celor specifice fiecărui obiect de învățămînt ;

e) contribuția școlii la pregătirea forței de muncă potrivit cerințelor producției și dezvoltării social-economice a țării, precum și a fiecărui județ ;

f) ridicarea continuă a nivelului activității politice-educative pentru formarea concepției științifice despre lume și viață a elevilor și cultivarea trăsăturilor comuniste de caracter ;

g) ridicarea nivelului de pregătire a elevilor ;

h) ridicarea calității pregătirii profesionale a cadrelor didactice.

2. Analiza nivelului de pregătire a elevilor (pe cicluri și obiecte de învățămînt, deosebit la obiectele științifice de bază și social-umaniste), pe baza rezultatelor obținute de promoțiile unui ciclu în ciclul următor de învățămînt, precum și a rezultatelor obținute la probele de verificare și control, la examenul de bacalaureat și concursul de admitere în învățămîntul superior, a constăturilor brigăzilor de control :

a) măsurile luate, de conducerile școlilor, împreună cu organizațiile de copii și tineret, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid pentru temeinica pregătire a elevilor și educarea lor în spiritul concepției revoluționare a partidului nostru ;

b) rezultatele obținute în pregătirea și educarea elevilor, experiența pozitivă care s-a acumulat ;

c) principalele neajunsuri care s-au manifestat în pregătirea teoretică și practică a elevilor, în stilul și metodele

de muncă ale școlilor, cauzele care le-au generat ;

d) activitatea profesională și social-politică a cadrelor didactice, comportarea lor în școală și în societate.

3. Educarea elevilor prin muncă și pentru muncă, în spiritul dragostei și respectului față de creatorii bunurilor materiale și spirituale, față de proprietatea socialistă, a dorinței de a contribui prin priceperea și efortul propriu la propășirea României socialiste :

a) activitatea desfășurată de elevi pentru realizarea planului de producție ;

b) participarea elevilor la acțiunile patriotice, de înfrumusețare a școlilor și localităților.

4. Măsuri ce se impun pentru ridicarea nivelului de pregătire a elevilor și a creșterii calitative a muncii educative în anul școlar viitor :

a) întărirea caracterului politico-educativ al activității didactice prin integrarea documentelor partidului nostru în toate formele procesului de învățămînt ;

b) realizarea unui învățămînt științific-aplicativ prin aplicarea integrală a prevederilor programelor școlare, organizarea și desfășurarea în bune condiții a lucrărilor în laboratoare, cabinete și ateliere ;

c) perfecționarea continuă a metodelor de muncă cu elevii, prin creșterea ponderii activităților independente, tratarea diferențiată a elevilor, diminuarea verbalismului și a expunerilor în desfășurarea lecțiilor, corectarea temelor date pentru acasă și discutarea greșelilor tipice cu elevii ;

d) aplicarea măsurilor privind ridicarea nivelului de pregătire profesională a elevilor prin: organizarea și desfășurarea în bune condiții a practicii productive, asigurarea locurilor de muncă pentru fiecare elev, atît în atelierele școlare, cit și în întreprinderi, astfel ca aceștia să învețe meseria lucrind efectiv, extinderea rețelei de ateliere interșcolare, dotarea tuturor atelierelor școlare ș.a. ;

e) îmbunătățirea activității politico-educative cu elevii, în vederea educării lor revoluționare, ateist-științifice, în spiritul dragostei față de patrie și partid, al normelor eticii și echității socialiste ;

f) intensificarea preocupării conducătorilor de școli, a organizațiilor de partid pentru perfecționarea activității colectivelor de catedră, a consiliului profesoral, pentru ridicarea nivelului de răspundere și exigență, de pregătire

metodico-științifică și politico-ideologică a fiecărui cadru didactic, în vederea asigurării unei pregătiri temeinice tuturor elevilor ;

PERFECTIONAREA METODELOR DE MUNCĂ CU COPIII.

REALIZAREA UNUI ÎNVĂȚĂMÎNT DIFERENȚIAT ȘI INDIVIDUALIZAT

— SARCINA TUTUROR CADRELOR DIDACTICE PENTRU

RIDICAREA NIVELULUI DE PREGĂTIRE A ELEVILOR ȘI LICHIDAREA

REPETENȚIEI

1. Experiența acumulată în realizarea cerințelor unui învățămînt activ și formativ, prin care se urmărește să se asigure :

— antrenarea elevilor la studierea nemijlocită a obiectivelor și fenomenelor ;

— stimularea participării conștiente a copiilor la dobîndirea cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor ;

— dezvoltarea capacităților de cunoaștere ale copiilor (observarea, stimularea gîndirii active și independente, a proceselor psihice implicate în actul propriu-zis al învățării) ;

— dezvoltarea interesului și a curiozității copiilor pentru cunoaștere ;

— dezvoltarea personalității elevilor sub aspect afectiv, moral ;

— educația politică și patriotică a copiilor.

2. Direcții de perfecționare a metodelor de muncă cu copiii, arătîndu-se concret, la fiecare disciplină școlară, cum s-a acționat pentru :

— înțelegerea și asimilarea conștientă a cunoștințelor ;

— aplicarea în practică a cunoștințelor dobîndite, trecerea de la intuiție și imagine la verbalizare — ca activitate obligatorie la vîrsta preșcolară și școlară mică ;

— formarea și dezvoltarea priceperilor și deprinderilor de muncă intelectuală și practică ;

— diminuarea ponderii metodelor expresive, în activitatea cu clasa și grupele de copii ;

— accentuarea rolului activ al copiilor în procesul dobîndirii noilor cunoștințe, al formării priceperilor și deprinderilor, folosirea metodelor de muncă independentă, în cadrul activităților de observare, rezolvarea unor sarcini cu caracter experimental, lucrări practice, efectuarea de exerciții, soluționarea de probleme, alcătuirea de compuneri etc. ;

— folosirea mijloacelor prin care se imprimă un caracter pronunțat activ expunerii învățătorului și demonstrației ca metodă de explicare și înțelegere a cunoștințelor ;

— modalități concrete de folosire a materialului didactic și a mijloacelor audio-vizuale existente în unitățile preșcolare și școlare (cu exemplificări pentru fiecare obiect de învățămînt).

3. Modalități de diversificare a formelor de desfășurare a procesului de învățămînt, în scopul creării unui cadru organizatoric variat, elastic, stimulator, atractiv pentru activitatea proprie a elevilor :

— utilizarea unor tipuri variate de lecție (de activități cu grupele de copii preșcolari), ținîndu-se seama de : locul fiecăruia în sistemul lecțiilor, de obiectivele specifice urmărite în cadrul fiecărei lecții, de nivelul colectivului clasei, de posibilitățile de realizare ș.a. ;

— forme de imbinare a activității individuale și pe grupe în cadrul lecției ;

— forme eficiente de organizare și desfășurare a lecțiilor de recapitulare și de utilizare a orelor la dispoziția învățătorului ;

— alte forme de organizare a procesului de învățămînt folosite în raport cu specificul obiectului (observații și de utilizare a orelor la dispoziția învățătorului) ;

— modalități de asigurare a continuității în activitatea grupei mari de la grădiniță și a clasei I ;

g) creșterea răspunderii organelor și organizațiilor de partid și tineret pentru realizarea exemplară a indicațiilor conducerii partidului cu privire la perfecționarea procesului instructiv-educativ din școli, la integrarea învățămîntului cu cercetarea și producția, la creșterea rolului școlii în formarea cadrelor necesare economiei și culturii naționale.

— aspecte semnificative din munca educatoarei, în vederea pregătirii copiilor pentru școală ;

— metode și procedee utilizate de învățătorul clasei I în vederea integrării eficiente a copiilor în activitatea de tip școlar ;

— adaptarea stilului general de muncă al învățătorului la particularitățile copiilor școlarizați la vîrsta de 6 ani ;

— experiența pozitivă acumulată în organizarea activităților de tip preșcolar în clasa I ; folosirea jocului în procesul de învățămînt.

5. Aplicarea principiilor învățămîntului diferențiat și individualizat, prin care se urmărește adaptarea procesului de învățămînt la particularitățile individuale ale elevilor, la ritmul propriu de muncă :

— mijloace de cunoaștere a elevilor, a posibilităților de muncă și asimilare a cunoștințelor ;

— sistemul de lucru folosit de învățător în vederea descoperirii răminerilor în urmă ale elevilor la învățatură și a cauzelor care le generează ;

— metode și procedee utilizate în raport cu cauzele descoperite în vederea combaterii acestora ;

— procedee concrete de lucru cu elevii care au absentat o perioadă îndelungată de timp de la cursuri ;

— asigurarea supravegherii și ajutorului în pregătirea zilnică a lecțiilor de către copiii care întîmpină dificultăți sistematice în învățare ;

— modalități de stimulare a elevilor buni, cu posibilități mai mari de dezvoltare ;

— conținutul temelor pentru munca independentă din clasă și acasă, precum și modalități de valorificare a acestora pentru stimularea capacităților intelectuale și pentru lichidarea greșelilor tipice și remedierea lipsurilor constatate ;

— prezentarea experienței acumulate în folosirea unor instrumente de activitate independentă a elevilor (fișe, caiete de lucru) elaborate și aplicate de către învățători ;

— modalități de verificare și evaluare a progresului școlar al elevilor de către învățătorul clasei și de către directorul școlii ; folosirea rezultatelor verificării în vederea perfecționării procesului de învățămînt.

6. Înlăturarea supraincercării elevilor din ciclul primar — cale principală a perfecționării procesului de învățămînt în vederea lichidării repetenției :

— pregătirea cadrelor didactice pentru lecție, pentru folosirea rațională a timpului afectat lecției, astfel încît să se asigure însușirea cunoștințelor în cadrul acesteia (prelucrarea metodică a conținutului programelor și manualelor, intervenții în structura unor teme în vederea accesibilizării cunoștințelor, selecția cunoștințelor de bază ce urmează a fi însușite în mod obligatoriu de către toți elevii clasei, adaptarea conținutului la condițiile de mediu în care lucrează școala și la particularitățile colectivului de elevi) ;

— dozarea judicioasă și diferențiată a temelor pentru acasă ;

— realizarea corelațiilor inter și intradisciplinare în cadrul lecției și al temelor pentru acasă ;

— procedee de alternare a activității

(Urmare din pagina a 6-a)

șilor în timpul lecției, al zilei de școală și al săptămânii;

— modalități de colaborare cu familia în vederea asigurării unui regim rațional de viață și activitate a copilului acasă.

7. Modalități concrete de urmărire a evoluției în pregătirea copiilor prin colaborarea între școală și grădiniță. In-

tre școala primară și gimnaziu. Modalități concrete de stabilire a nivelului real al cunoștințelor și deprinderilor copiilor în momentul trecerii acestora la treapta de învățământ imediat următoare (cl. I și cl. V).

8. Modalități concrete de activitate, în întregul proces instructiv-educativ, atât în cadrul clasei cât și în acțiuni în afara clasei și extrașcolare, în sprijinul realizării educației moral-politice și patriotice a copiilor.

LEGAREA ÎNVĂȚĂMINTULUI DE VIAȚĂ. ÎNFĂPTUIREA

SARCINILOR STABILITE DE CEL DE AL XI-LEA CONGRES AL

P.C.R. PRIVIND LEGAREA ÎNVĂȚĂMINTULUI GIMNAZIAL, LICEAL

ȘI TEHNIC-PROFESIONAL CU PRACTICA ȘI PRODUCȚIA

1. Experiența acumulată în realizarea cerințelor referitoare la legarea învățământului de viață, de practică, de producție, arătându-se:

— aspectele noi — de conținut, organizatorice, stil de muncă, bază materială etc. — intervenite în fiecare unitate școlară în aplicarea Hotărârilor Congresului al XI-lea al P.C.R.;

— formele în care este organizată activitatea practică productivă (atelier școlare și interșcolare, atelier uzinale, loturi agricole etc.) și eficiența pe care le prezintă acestea în pregătirea elevilor în conformitate cu sarcinile stabilite prin documentele de partid;

— conținutul activității productive desfășurate cu elevii: caracterul și calitatea lucrărilor efectuate, valoarea lor în ceea ce privește legarea teoriei de practică, aplicarea cunoștințelor dobândite la diferite discipline în proiectarea și executarea diferitelor produse materiale, precum și în vederea formării unor priceperi și deprinderi de muncă necesare pregătirii și calificării ulterioare; natura lucrărilor executate de elevi, caracteristicile utilajului folosit în raport cu cerințele industriei moderne;

— probleme ivite în practica patronării unor școli de către întreprinderi (tehnice, economice, sociale și umane) și modul cum au fost ele soluționate;

— realizări obținute prin aplicarea în practică a cerinței formulate în documentele de partid ca școala să devină și unitate de producție;

— căi și modalități specifice de realizare a legării învățământului de viață în cadrul studiului diferitelor discipline realiste, tehnico-practice și de tehnologie generală.

2. Direcții de perfecționare a legării învățământului de viață, de practică, de producție:

— asigurarea caracterului de sistem progresiv al pregătirii practice a elevilor din învățământul gimnazial, liceal și profesional în vederea realizării obiectivelor generale și specifice fiecărui nivel de școlaritate. Realizarea planului de producție al școlilor;

— corelarea permanentă, la nivelul fiecărei clase și pe ansamblul anilor de școală, a pregătirii teoretice și practice în cadrul fiecărui obiect de învățământ; a studiului diferitelor discipline și efectuarea practicii productive; a pregătirii

rii în domeniul matematicii, științelor naturii și tehnologiei generale cu cea obținută prin disciplinele de specialitate;

— activitatea elevilor în toate etapele procesului de învățământ; folosirea cu prioritate a metodelor ce stimulează dezvoltarea gândirii independente, creatoare, mobile a elevilor și asigură înzestrarea lor cu tehnici și instrumente de muncă intelectuală și fizică necesare pregătirii și activității ulterioare; creșterea ponderii lucrărilor de laborator și practice, a celor cu caracter experimental, a activității de rezolvare a problemelor și exercițiilor cu caracter practic și teoretic; îmbunătățirea metodică de folosire în procesul de învățământ a materialului didactic și a mijloacelor audio-vizuale existente în școli;

— sporirea funcționalității sălilor specializate din școli (laboratoare, ateliere și cabinete), precum și a bazei de practică productivă a elevilor;

— modalități de perfecționare a practicii productive a elevilor sub aspectul conținutului, organizării și desfășurării ei;

— forme și metode de perfecționare a pregătirii profesorilor și maiștrilor instructori.

3. Creșterea rolului educativ al școlii prin participarea activă și conștientă a elevilor în munca concretă de atelier, acomodarea cu specificul producției, contribuția activităților practice-productive în educația pentru muncă și viață, în cultivarea dragostei pentru muncă a tineretului nostru școlar.

4. Îmbunătățirea pregătirii profesionale a elevilor, în principal a celor din licee și învățământul tehnic-profesional:

— asigurarea locului de muncă pentru practica productivă pentru toți elevii, astfel ca aceștia să învețe meseria lucrând în mod efectiv; realizarea unor produse complexe, care să asigure parcurgerea tuturor operațiilor din programele școlare și din indicatoarele tarifar de calificare; stabilirea de norme de timp pentru toate lucrările efectuate de elevi, precum și a unor niveluri de performanță după fiecare etapă de învățământ; asigurarea măsurilor de protecția muncii și sănătății elevilor la fiecare loc de muncă.

cesul de formare și de înarmare politico-ideologică a elevilor: rezultatele obținute de elevi la disciplinele de științe sociale, ca urmare a creșterii autoexigenței în pregătirea metodică-științifică a profesorilor, a perfecționării activității cadrelor de științe sociale, a activității cabinetelor, a învățământului politic și a cercurilor cu elevii și a muncii de îndrumare și control a unităților școlare etc.

3. Neajunsurile constatate în predarea științelor sociale.

Se vor analiza aspectele concrete ale lipsurilor ce s-au manifestat în activitatea didactică și pedagogică a profesorilor de științe sociale din județ, cu privire la:

— modul în care sint integrate documentele de partid în lecții și felul în care se subliniază caracterul profund științific, marxist-leninist, creator al politicii partidului nostru;

— felul în care lecțiile oglindesc problemele contemporaneității;

— legătura organică a lecțiilor de științe sociale cu viața, cu problemele concrete ale construcției socialismului în țara noastră, cu dezvoltarea social-economică a județului;

— preocuparea pentru dezvoltarea gândirii elevilor și formarea de convingeri ferme în legătură cu practica construirii socialismului și edificarea comunismului în patria noastră;

— îmbunătățirea metodică a predării științelor sociale, modernizării predării acestor discipline și sporirea eficienței activității în cabinetul de științe sociale;

— încadrarea profesorilor în specialitate și preocuparea acestora pentru munca de cercetare și pentru perfecționarea pregătirii profesionale prin muncă individuală și cursuri de specializare.

4. Cerințe fundamentale pentru predarea științelor sociale în școli, izvorite din documentele adoptate de Congresul al XI-lea al P.C.R., și din hotărârile Plenarei C.C. al P.C.R. din iulie a.c.

— Îmbunătățirea predării științelor sociale astfel încât să se asigure însușirea de către elevi a problemelor fundamentale ale construcției socialismu-

lui în țara noastră și să se realizeze o legătură strinsă a învățământului cu practica socială. Studierea disciplinelor de științe sociale să pornească de la cunoașterea temeinică a celor mai importante probleme economice, politico-ideologice care decurg din documentele Congresului al XI-lea al P.C.R., din celelalte documente de partid și de stat. Elevii să fie informați în legătură cu modul de rezolvare a acestor probleme în județul respectiv.

— Explicarea aprofundată a creșterii rolului P.C.R. de forță conducătoare a națiunii noastre în opera de dezvoltare multilaterală a socialismului și de edificare a comunismului în România.

— Îmbunătățirea conținutului teoretic, politico-ideologic al predării științelor sociale prin cunoașterea și aprofundarea de către elevi a principiilor politicii partidului nostru, a aprecierilor și pozițiilor sale în problemele politice și ideologice fundamentale ale construcției socialismului în țara noastră și în problemele vieții internaționale.

— Perfecționarea metodelor și procedurilor în predarea științelor sociale prin îmbunătățirea conținutului activității colectivelor de cadru, largirii schimburilor de experiență în probleme de conținut și de metodică. Amenajarea cabinetelor de științe sociale corespunzător cerințelor concrete pentru creșterea eficienței activității acestora în studierea disciplinelor de științe sociale și educarea politico-ideologică a elevilor.

— Sporirea aportului și a răspunderii cadrelor didactice care predau științele sociale în întreaga activitate de instruire și educare a tineretului; participarea directă a acestora la cele mai importante acțiuni educative, economice și politice organizate pe plan local.

— Preocuparea tuturor factorilor de răspundere pentru sporirea eficienței în studierea disciplinelor de științe sociale.

Se vor formula sarcini concrete, specifice fiecărui județ, astfel încât cadrele didactice care predau științele sociale în școli să poată contribui în mare măsură la sporirea eficienței predării acestor discipline.

Toți elevii au obținut atestat de calificare

În ultimii douăzeci de ani, pregătirea tehnico-practică a suferit transformări radicale. Au fost perioade cînd la această disciplină (cuprinsă în noțiunea de „politehnicizare”) se predau în licee, atît teoretic cît și practic, discipline ca: Mașini-unelte cu aplicații practice, Organe de mașini, Studiul automobilului, Scule și mașini-unelte, Studiul materialelor folosite în industria constructoare de mașini, Automatica și electronica, Mașini și aparate electrice, Tehnologia, Electrotehnica, Desenul tehnic etc.

Desfășurîndu-mi activitatea în învățământ, în ultimii douăzeci de ani, am avut posibilitatea să predau toate aceste discipline despre care acum, cînd ne găsim la o nouă formă de pregătire a tineretului, îmi dau seama că nu constituiau o formă de pregătire tehnică perfect corelată cu celelalte discipline și îndeosebi cu practica, în sensul că se teoretizau foarte mult lecțiile, elevii căpătau noțiuni abstracte fără să aibă posibilitatea să cunoască aparatele, dispozitivele, mașinile sau instalațiile despre care se vorbea în timpul predării lecțiilor tehnologice.

Acum lucrurile s-au schimbat radical, în sensul că elevii sînt legați direct de producția materială, luînd deseori contact direct cu realitățile tehnice și tehnologice ale uzinei în care își desfășoară pregătirea tehnico-practică.

La Liceul teoretic „George Enescu” din Sinaia, ținînd cont de inclinațiile, aptitudinile și opțiunile pentru viitoarea profesiune elevii anilor I—IV își desfășoară activitatea tehnico-productivă în Uzina de mecanică fină — Sinaia, participînd direct la planul de producție, manevrînd mașini-unelte și instalații alături de angajații întreprinderii.

Pentru că am ținut cont de dorința elevilor în vederea pregătirii lor în diversele profesii, am obținut rezultate foarte bune în sistemul de pregătire.

Astfel, anul trecut elevii anului IV, care au făcut practică în uzină, au obținut atestatul în profesii ca: metrologi, bobinatori, rectificatori, lăcătuși-montatori, strungari, electroniști etc.

Vorbînd de sistemul de pregătire tehnico-practică în etapa actuală și în viitor, consider necesar un mic rețeu în sistemul actual, în sensul că Ministerul Educației și Învățământului, să elaboreze pentru anul școlar viitor programe analitice specifice mai multor tipuri de profesii decît în prezent, care să cuprindă un minimum de cunoștințe tehnice și de desen tehnic. Astfel elevii n-ar mai fi rupti de informarea tehnică atît de necesară în pregătirea lor.

Prof. maistru ALEX. ISTRĂTOIU
Liceul „George Enescu” din Sinaia

SARCINILE CADRELOR DIDACTICE PRIVIND PERFECȚIONAREA

PREDĂRII ȘTIINȚELOR SOCIALE ÎN LUMINA CELUI DE AL XI-LEA

CONGRES AL P.C.R. ; RECOMANDĂRI CU PRIVIRE LA APLICAREA

PROGRAMELOR ȘCOLARE ȘI UTILIZAREA MIJLOACELOR DE

ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI A MANUALELOR LA DISCIPLINELE DE ȘTIINȚE

SOCIALE

1. Formarea gândirii științifice, materialist-dialectice și educarea revoluționară a tineretului nostru în spiritul documentelor Congresului al XI-lea al P.C.R. și al sarcinilor ce revin învățământului din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din iulie a.c.:

— Importanța acordată de documentele Congresului al XI-lea al P.C.R. activității politico-ideologice pentru educarea tineretului în spiritul concepției revoluționare despre lume și viață, pentru dezvoltarea conștiinței socialiste, pentru însușirea temeinică a politicii și ideologiei partidului de către întregul nostru tineret.

— Predarea științelor sociale în mod creator, găsirea celor mai adecvate mijloace de formare a gândirii dialectice, de înarmare a tinerei generații cu capacitatea de a aborda și înțelege creator realitățile zilei de azi și de mîine ale țării noastre, ale epocii contemporane.

2. Experiența pozitivă acumulată de profesorii în predarea științelor sociale.

— Măsurile întreprinse de organele de partid, de Ministerul Educației și Învățământului, de inspectoratele școlare, în orientarea activității unităților de învățământ pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid în legătură cu sporirea eficienței predării științelor sociale:

a) măsurile adoptate de Secretariatul C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea sistemului unitar al predării științelor sociale;

b) noile programe, manuale și mijloace de învățământ menite să contribuie la creșterea eficienței predării științelor sociale;

c) preocuparea sporită pentru încadrarea disciplinelor de științe sociale cu cadre de specialitate, corespunzătoare, pentru perfecționarea pregătirii acestora și îmbunătățirea metodică a acestor discipline.

Se vor face referiri concrete la realizările obținute pe plan local în pro-

Revista de pedagogie

Numărul 8 (august 1975) al „Revistei de pedagogie” publică, în prima parte, patru articole referitoare la: „Innoirea învățământului — cerință imperioasă a epocii contemporane” (autor Rodica Ciurea); „Rolul disciplinelor biologice în educarea ateist-științifică a elevilor” (semnează Valeria Barbu); „Evaluarea eficienței perfecționării profesionale” (autor Vladimir Krasnaseschi); „Relația inspector-director-profesor” (autor Emil Bădescu).

Studiile grupate sub titlul generic „Perfecționarea tehnologiei didactice” abordează probleme de metodică în cadrul unor discipline (organizarea sistematică a conținutului unei lecții de chimie, studierea științelor sociale în strînsă legătură cu documentele Congresului al XI-lea al P.C.R.); probleme de modernizare a în-

vățământului prin introducerea unor elemente de informatică în școala generală; realizează o analiză amănunțită a particularităților desenului infantil; înregistrează opiniile profesorului Simion Chiș, directorul Școlii generale nr. 122 din București, privind modul de alcătuire a fișei de asistență la lecție.

Dezvoltarea exprimării corecte orale și scrise în clasele primare și câteva propuneri oportune pentru îmbunătățirea programelor de geometrie în primul ciclu de școlarizare — sintemele celor două materiale incluse la capitolul „Învățământul în clasele I—IV”.

În același număr ne întîlnim cu obișnuitele rubrici de informație pedagogică și științifică ale revistei: „Școala și pedagogia în alte țări” și „Cărți-Ideci”.

EXAMENUL DE DEFINITIVARE ÎN ÎNVĂȚĂMINT

Între 26—31 august a.c. se organizează examenele de definitivare în învățămînt pentru educatoare, învățători și profesori de la specialitățile de cultură generală.

Pentru a veni în sprijinul colegilor noștri, candidații în această sesiune, publicăm consemnările cu caracter orientativ ale unor cadre didactice universitare care, făcînd parte din comisiile din sesiunea Iulie a.c. a examenului pentru obținerea gradului II, sînt în măsură să facă recomandări cu privire la modul de prezentare a candidaților la examenul de definitivare.

Reamintim că pentru toate celelalte specialități, am publicat astfel de consemnări orientative în revistele din lunile Iunie și Iulie a.c., care — deși adresate candidaților pentru obținerea gradului II — sînt utile și colegilor care se prezintă la definitivare.

Cu convingerea că actuala sesiune pentru definitivarea în învățămînt va consemna un important progres în perfecționarea politică și profesională a tinerelor cadre didactice, dorim succes tuturor candidaților la acest examen.

CONSTRUCȚIA SOCIALISMULUI

Desfășurarea examenului la obiectul: „Probleme actuale ale construcției socialismului în țara noastră” a evidențiat — în raport cu majoritatea profesorilor de geografie prezenți în această sesiune — o evidentă creștere calitativă a nivelului lor politico-ideologic, un interes sporit pentru cunoașterea și însușirea creatoare a Documentelor de partid și, îndeosebi, a istoricelor Documente ale Congresului al XI-lea al P.C.R.

Examenul a demonstrat încă o dată eficiența cursurilor de pregătire a gradului, a celorlalte forme de perfecționare, sprijinul pe care acestea l-au adus candidaților în aprofundarea teze-

lor fundamentale ale marxism-leninismului și, mai ales, a legăturii dialectice dintre acestea și politica creatoare a partidului nostru. Așa cum era de așteptat, răspunsuri ample, care s-au dețesat printr-o cunoaștere temeinică a problemelor privitoare la politica internă și externă a partidului nostru au fost date de acei profesori care au frecventat regulat cursurile, au studiat integral bibliografia înscrisă în programă, Documentele de partid apărute ulterior Congresului al XI-lea și presa de partid.

Au existat și răspunsuri — e adevărat, puține la număr, — schematice,

principale pentru care unele cunoștințe de psihologie și pedagogie sînt lipsite de operativitate, devin cu greu raportate la experiența practică, personală. O asemenea însușire formală nu permite transformarea acestor achiziții în instrumente de gîndire și de acțiune, capabile să sugereze noi modalități de lucru, să incite la inovație pedagogică.

Unii învățători și profesori întîmpină, de asemenea, dificultăți atunci cînd sînt solicitați să proiecteze problemele educației intelectuale și tehnologice,

insuficient fundamentate, efect al unei pregătiri în asalt. Profesorii care s-au încadrat în această categorie se caracterizează în primul rînd prin aceea că n-au putut dovedi capacitatea de a utiliza cunoștințele proprii specialității; au fost date răspunsuri insuficient de convingătoare la probleme care fac și obiectul unor capitole de geografie economică, cum ar fi: politica industrială a partidului, politica agrară etc. Cu toate că aceste cazuri au fost izolate, ele vin să sublinieze necesitatea creșterii exigenței și autoexigenței. Se impune conștientizarea deplină la nivelul fiecărui profesor a faptului că însușirea creatoare a marxism-leninismului, a politicii științifice a partidului este, așa cum a arătat în repetate rînduri secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, o componentă esențială a pregătirii profesionale a tuturor cadrelor didactice din țara noastră.

Unele concluzii ce se desprind din modul în care s-au prezentat candidații la examenele de gradul II pot, după părerea noastră, să folosească pentru pregătirea candidaților care urmează să se prezinte la sfîrșitul lunii august la examenele de definitivare în învățămînt: necesitatea unui studiu ritmic în care să se includă, pe lîngă Documentele Congresului al XI-lea, documentele nou apărute și Era socialistă; pregătirea paralelă la toate disciplinele de examen, pentru facilitarea transferului de cunoștințe.

Lector univ. ROZICA APOSTOL

morale și estetice, în perspectiva cerințelor educației permanente ale dinamicii vieții contemporane, ale presiunii exercitate de actuala revoluție științifică și tehnică.

Consider că o mai temeinică cunoaștere a acestor probleme, ca și a altora, ar facilita, și mai mult contribuția proprie, originală, la optimizarea procesului de învățămînt, și, firește, la creșterea randamentului muncii școlare.

Conf. univ. dr. IOAN CERGHIT

GEOGRAFIE

PEDAGOGIE

Trăiesc un sentiment de bucurie la constatarea unui progres sensibil în perfecționarea pedagogică a colegilor noștri învățători și profesori care au susținut, nu de mult, examenul pentru obținerea gradului II. M-a impresionat seriozitatea cu care aceștia privesc angajarea lor plenară la realizarea sarcinilor actuale care stau în fața școlii, mi-a plăcut, în general, felul lor de a gîndi, de a aborda într-o manieră științifică diversele aspecte teoretice și practice ale instrucției și educației, am reținut străduința ce o depun pentru ameliorarea sau găsirea unor noi modalități de organizare în condiții de mai mare eficiență, a procesului de învățămînt; am remarcat, și de astă dată, aceeași receptivitate la cerințele unui învățămînt modern, același interes viu pentru tot ceea ce este nou și pozitiv, înaintat și valorificabil în munca lor didactică și educativă, pentru menținerea la curent cu cele mai noi achiziții ale științelor educației.

Consider însă că, în raport cu exigențele realizării unui salt calitativ în activitatea instructiv-educativă din întregul nostru învățămînt, este nevoie de o edificare și mai profundă a tuturor cadrelor didactice asupra implicațiilor și adevăratelor semnificații ce decurg din transpunerea în viață a noii orientări, privind îmbinarea instrucției cu cercetarea științifică și practica productivă. Adeseori se consideră, în mod greșit, că această concepție revoluționară exprimată cu claritate de partidul nostru și-ar găsi aplicabilitatea numai în sfera învățămîntului universitar, cînd ea, de fapt, privește învățămîntul în ansamblul lui, afectează toate componentele activității școlare; această idee străbătută ca un fir roșu, diferențiat desigur, predarea fiecărei discipline în parte. Nu se poate rămîne doar la principiul legării teoriei de practică, a învățămîntului de viață, formulat în termeni de mult depășiți.

Au survenit, de asemenea, schimbări radicale în concepția de predare a unei specialități sau a alteia, a matematicii și fizicii, a biologiei și istoriei, a geografiei și limbilor străine și a tuturor celorlalte. Or, cunoașterea acestor mutații este o condiție prioritară a oricărei încercări de reconsiderare a sistemului de metode și tehnici de predare. Unele noțiuni psihopedagogice fundamentale, ca cea de creativitate, motivația învățării, caracterul formativ al procesului de învățămînt, învățarea prin rezolvare de situații-probleme, învățarea dirijată, metodele active etc., sau unele date despre mecanismele învățării, despre relația dintre învățare și dezvoltarea individuală, despre taxonomia obiectivelor educaționale ș.a. sînt nu de puține ori însușite în mod mecanic. Aceasta este una din cauzele

Ca de obicei examenele de grade constituie un prilej de analiză și de cunoaștere a pregătirii geografice în școala noastră. Se constată cu satisfacție progrese continue în abordarea multilaterală a problematicei geografice atît pe plan național, cît și internațional, o legătură din ce în ce mai strînsă între desfășurarea procesului de învățămînt și cerințele practice. Se resimt, din păcate, din ce în ce mai activ, efectele diminuării ponderii cunoștințelor geografice în școală.

Practica socială din țara noastră atît de multplă și diversă pe de o parte, extinderea și amplificarea relațiilor cu aproape toate statele lumii impun, în mod firesc, o adaptare mai activă a pregătirii generațiilor noastre în domeniul geografiei în general, geografiei sociale în mod special, pe de altă parte.

Pe această linie atît la examenele de gradul I, cît și la cele de definitivare în învățămînt, profesorii noștri de geografie ar trebui să dovedească un interes sporit pe linia cunoașterii realităților geografice.

Pornindu-se de la realitatea geografică avem în vedere necesitatea aprofundării cunoașterii în primul rînd a orizontului geografic local, orizont în care se impune a fi corelată și adaptată întreaga problemă geografică. Indiferent de conținutul unui bilet tratat în cadrul examenului, el trebuie ancorat în realitatea orizontului local. Sînt probleme discutate la examen care în aparență se rezumă la răspunsuri clasice, generale, cum ar fi: acțiunea apelor, caracterizarea anumitor ramuri ale industriei dintr-o zonă sau alta, modificări în circulația atmosferei etc., probleme care în realitate solicită în primul rînd o abordare realistă complexă a orizontului local sau a unei zone mai extinse.

Măiestria profesorului de abordare a orizontului local determină nivelul cunoștințelor generale la elevi, indiferent de clasa de școlarizare, dezvoltă pasiunea și angajarea generațiilor pentru cunoașterea geografiei patriei în general, a specificului realităților și fenomenelor geografice. Demonstrînd interesul

ISTORIE

Examenul de gradul II, recent încheiat, a demonstrat că profesorii de istorie, orientați în studiul lor individual de cursurile de pregătire, au reușit să sintetizeze temele din programă, fără să alunece în factologie și detalii neesențiale. Astfel, temele: „Relațiile internaționale în epoca imperialismului”, „Lupta dintre puterea centrală domnească și boierime în țările române” și altele au fost bine prezentate și chiar îmbogățite, față de cursuri, ceea ce dovedește buna informare, documentare și capacitate de sinteză a candidaților. Fără îndoială că au fost și candidați care n-au izbutit să se încadreze în aria problematică a subiectului, pe care l-au avut de susținut, făcînd prea multe incursiuni introductive sau colaterale și nereușind să prezinte semnificația conceptelor și noțiunilor cu care operau.

Programa pentru definitivare, examen ce se va desfășura la sfîrșitul lunii august, spre deosebire de cea pentru gradul II, îmbină problemele de detaliu, semnificative și esențiale din istoria universală și a patriei, cu sinteze, spre a se da posibilitatea candidaților să demonstreze că posedă temeinic cunoștințele istorice și că pot să le prezinte și sintetic. Dealtfel, rezultatele slabe și mediocre, la lucrarea scrisă, din sesiunile anterioare, au scos în evidență faptul că unii profesori de istorie nu știu încă să selecteze esențialul și să sintetizeze problemele de bază ale tematicii. De aceea, în atenția colectivului de cadre didactice, de la I.C.P.P.D., a fost ca la cursurile de pregătire să se dezbate probleme majore din istorie ca: „Anul revoluționar 1848 în Europa”, „Lupta pentru formarea statelor naționale în Europa”, „Formarea statelor feudale românești”, „Dezvoltarea capitalismului în România, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea” etc., problemele de istoria patriei, îndeosebi, fiind îmbogățite cu noi date și orientate în lumina sarcinilor ideologice ce decurg din documentele Congresului al XI-lea al P.C.R.

Pe lîngă dezbaterile problemelor mai dificile, pentru o serie de teme, foarte importante, din programă, candidații au avut posibilitatea să se informeze din studiile publicate în revista „Studii și articole de istorie” a Societății de istorie, care, în ultimii ani, a deschis o rubrică specială dedicată perfecționării. În această revistă au apărut studii referitoare la problema revoluției în țara noastră, instaurarea regimului democrat-popular și altele. De asemenea, pentru problematica celui de al doilea război mondial, pe lîngă aspectele dezbătute la cursuri, între timp, a apărut și un compendiu din lucrarea cunoscută „Marea conflagrație a secolului XX”.

Toate acestea, ca și răspunsurile, mai bune decît în anii anteriori, la examenul de gradul II, reprezintă chează și sigure că și profesorii de istorie care se vor prezenta la examenul de definitivare vor fi mai bine pregătiți și vor da satisfacție comisiilor de examen.

Conf. univ. dr. FLOREA STĂNCULESCU

FIȘIER

„Activitatea educativă a dirigintelui”

Apărut recent*), volumul pe care ni-l propun spre lectură și studiu cei doi prestigioși cercetători ai fenomenului educativ și — totodată — cadre didactice activ angajate în realitatea noastră școlară, constituie un valoros capitol de psiho-socio-pedagogie modernă, elaborat în spiritul și direcțiile imprimate dezvoltării și perfecționării învățămîntului românesc, de către Partidul Comunist Român.

Reprezentînd tot ceea ce s-a elaborat mai complet pînă astăzi în domeniul participării dirigintelui la educarea personalității comuniste a elevilor și însumînd în fapt „cinci cărți într-o singură carte”, lucrarea combate cu nerv și argument unele prejudecăți „educative”, construind un edificiu teoretic (dar, și operațional) în care găsim:

- a. o primă carte a adolescenței și a adolescentului;
- b. o a doua carte a organizării, desfășurării și evaluării muncii dirigintelui;

c. o a treia carte a formării personalității elevului și orientării școlare-profesionale a acestuia;

d. o a patra carte a „dialogurilor”, — ca practică și experiență acumulată în munca educativă;

e. o a cincea carte a „anexelor” unor proiecte de planuri, programe, fișe și foi de observație — instrumente de lucru pentru profesorul diriginte.

Susținut de o largă informare bibliografică „la zi” și de cercetarea științifică a unor ample loturi de elevi, volumul se recomandă prin sine, la acest început de an școlar, spre utilizare imediată.

C. ȘTEFAN

*) Ion Dumitrescu, Nicolae Andrei, „Activitatea educativă a dirigintelui”, Craiova, Editura Scrisul Românesc, 1975, 312 pag. 11,50 lei.